

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nežalostna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijskega lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša:	Za celo leto	K 24.—
za pol leta	12.—	
za tri mesece	6.—	
Za nedeljsko izdajo za celo leto	520	
za pol leta	260	

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„v edinosti je moč!“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . K 5.— vsaka nadaljnja vrsta . . . 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Knez Viljem pobegnil na italijansko križarko „Misurata“. - Vstaši korakajo proti Draču.

Cesarjeva bolezen.

Cesar ozdravel.

DUNAJ 23. — (Kor.) Korr. Wilhelm poroča. Ker so kataralni pojavi v bronhijah le še prav malenkostni, splošno počutje, moči in tek popolnoma zadovoljivi in ker včerajšnji tričetrtinski izprehod na prostem cesarju ni nič škodoval, se ne bodo izdajali od danes naprej uradni bulletini.

Knez Viljem pobegnil na italijansko vojno ladjo.

DUNAJ 24. (Kor. ob ¼ 4 ponoči.) Vstaši korakajo proti Draču. Knez je pobegnil z rodbino na italijansko vojno ladjo „Misurata“. Vstaši so vjeli štiri holandske častnike. Kontrolna komisija se je podala k vstašem in se je z njimi del časa pogajala. Nato se je vrnila s poslanci vstašev, ki so hoteli govoriti s knezom. Zvečer je šel knez Viljem v spremstvu lastnega admirala zopet na suho.

Delegacije.

Avstrijska delegacija.

Plenarna seja.

BUDIMPEŠTA 23. (Kor.) Sejo je otvoril ob ¼ 11 podpredsednik dr. Leo. Nadaljevala se je razprava o proračunu zunanjega ministrstva. Govoril je prvi del dr. Korošec, ki je odgovarjal del dr. Waldnerju glede

razmer na Koroškem.

Govornik je poudarjal, da je resnica da postaja narodnostni boj na Koroškem vedno huji in da se začnejo koroški Slovenci vedno bolj zavedati svoje slovenske narodnosti. Ni pa resnica, kar je trdil dr. Waldner, da je zanesel kdo iz dežele ali od zunaj v deželo sovraštvo na pram Nemcem. Koroški Nemci privošči Slovencem kar ti zahtevajo. Oni pa, ki se smatrajo za voditelje koroških Nemcev in ki so po večini prišli od zunaj, pa odrekajo Slovencem njihove pravice. Slovenci nimajo nič proti temu, če se počutijo na šolah tudi nemški jezik. Vendar pa se ne sme to vršiti na ta način, kakor se vrši na utrastišnih šolah po Koroškem, kjer se poučuje že v četrtem mesecu v nemščini. Slovenski otroci bi se morali preje vsaj toliko nemškega jezika priučiti, da bi lahko zasledovali pouk v nemščini. Vode Slovencev ne omenjajo sovraštva med obema narodoma na Koroškem, marveč streme samo za tem, da dobe pravice Slovenci in Nemci v deželi. Dr. Waldner je govoril tudi o rabi slovenskega jezika na koroških sodiščih. Raba materinega jezika pri sodišču je pravica narodov, ki je zagotovljena narodom avstrijskim že v državnih temeljnih zakonih. Ta pravica je umestna in odgovarja tudi pravosodstvu, kajti sodnik mora znati jezik onega, s katerim ima opravka, posebno če ta ne zna popolnoma nemško. Kljub temu pa se ne dovoli Slovencem na Koroškem sedaj niti ta pravica, posebno odkar odločujeta justični minister Hochenburger in v graškem nadsodišču vitez pl. Pittreich. Od 1. 1908 se slovenski jezik ne smatra več za navadni jezik pri sodišču in se slovenske tožbe kratkotalo ne sprejemajo. Oni, ki hočejo govoriti v svojem materinem jeziku, se obsodijo, da morajo molčati in se kontumacijsko.

To so tako neznosne razmere, da morajo omajati pravni čut med narodom. Slovenci pozivljajo vladno, da napravi v kratkem konec tem nezdružljivim razmeram. Dr. Waldner je tudi omenil, da se je poudarjala v govoru dr. Susteršiča in govornika zvestoba do dinastije, ni bilo pa govora o nezvestobi do sedanjih državnih in monarhističnih form. Poudarjam, da zastopata govornika in stranka interese za dinastijo in tudi vedno za monarhijo v cellem obsegu. Kar pa se tiče državnih in monarhističnih form, sem uverjen, da ni nikogar v delegaciji, ki bi bil zadovoljen s sedanjimi razmerami.

Nato je govoril del dr. Vaneck, ki je zahteval reformo pravilnika in ureditev parlamenta, seveda ne nasilnim potom. Govornik nima upanja, da bi prišlo do urejenih parlamentarnih razmer.

Del Rosner pravi, da se mu zdi čudno, da nas navaja dr. Susteršič na pot proti Petrogradu, med tem ko se trudijo odlični govorniki češki, da bi naslikali neprijetne dogodke v čežnaravni velikosti in predložili njih posledice v orjaških dimenzijah. Nato se peča govornik z ru-

ske zunanjo politiko in pravi končno, da je najboljša jamstvo za varnost monarhije lastna moč in sila in zato je treba, da glasujemo za vojaške potrebe in za budget.

Nato je govoril delegat Pittoni o Italiji in o avstrijskih Italijanih.

Konstatiral je pred vsem z zadoščenjem, da so sodili in govorili skoro vsi delegati mirno o razmerah v Italiji, kar kaže boljše umevanje teh razmer. Razmerje ljudstva do ljudstva, države do države je v prvi vrsti problem poštenih pojasnil. To vedo dobro dobičaželjni, ki veliko ropotajo in ki si uslužijo velike liste, da razširijo napačna poročila. Položaj Italijanov v Avstriji je, kakor tudi položaj drugih avstrijskih narodov, popolnoma neprijeten. Pri obstoječem narodnostnem kaosu, pri začasnem absolutističnem režimu, se ne smemo preveč čuditi, če uidejo misli pri več Italijanih, ki površno mislijo, na združenje z zedinjenim kraljestvom. Pomisliti pa moramo, da bi pomenilo to združenje veliko nevarnost za celo Evropo in da onemogoča narodnostno razdelitev dežel, v katerih bivajo Italijani, že dvojezičnost prebivalstva. Italijani v Avstriji bi morali pred vsem spoznati in uvideti, da so minuli rimski pa tudi benečanski časi. Mi se pač zavedamo, da smo en narod z Italijani v kraljevini. Mi tudi ne maramo, da bi se nas smatralo za ločene od našega naroda, marveč hočemo se naprej utrjevati vezi skupnega jezika in skupne kulture. Ni in ne sme biti naša naloga, da bi razburjali celo Italijo zaradi kakšnega narodnostnega spora v Avstriji, je pa naša dolžnost, da povemo našim istorodcem resnico in da jih ne varamo. Nato omeni govornik na kratko dogodke 1. majnika v Trstu, ki so dali povod demonstracijam v Italiji in irendentizmu, o katerem piše „Pester Lloyd“ in trdi, da so začele naše, politično skoro brezpomembne skupine, ki so najbolj gojile narodnostne tradicije, počasi v smislu razumnega zapadka spreminjati svoje stališče. Mi hočemo pobratinstvo vseh narodov obeh držav in stremimo za tem v naši politiki. Želeli bi bilo, da bi italijansko časopisje ne vzele vse za resnico, kar se mu poroča iz Avstrije. Končno govori govornik o konsolidaciji notranjih razmer, kar je poudarjal tudi grof Berchtold, ki pa je obenem odklanjal ingerenco na tem polju. Mir med narodi se mora doseči na temelju demokracije.

Afera Stapinski.

Del dr. Ellenbogen poroča, da je dobil od posl. Stapinskega sledečo brzojavko: Dne 21. majnika je bil razbit v Kievanovih ljudski shod, pri čemer sem bil v smrtni nevarnosti. Duhovniki so vpili glasno: „Pobijte ga, on naj čuti radikalizem.“ Ko je bil pozvan okrajni komisar iz Tarnova, Chorzenski, da naj intervenira in naj me varuje, je komisar odklonil ta poziv z besedami: „Hudič naj vzame Stapinskega!“ Nato se je bavil s sestavo protokola o razpuščenem shodu. Tudi oba navzoča orožnika sta odklonila intervencijo, češ da jima je komisar ukazal, da se ne sme ganiiti iz mesta. Na tri kilometre dolgi poti po gozdu, po kateri so me vlekli s silo in grožnji, mi smo srečali orožnika, ki pa mi tudi ni hotel pomagati. To je najboljši dokaz za to, da so pri tem napadu sodelovale oblasti. Med dveurno potjo ni imela oblast časa intervenirati. Prosim za intervencijo glede orožnikov. Stapinski. — Govornik je vprašal ministrskega predstavnika, če je pripravljen, da uvede strogo preiskavo in poroča o rezultatu.

V popoldanski seji je min. predsednik grof Stürgkh odgovoril dr. Ellenbognu glede afere Stapinskega, da je resnica, da so pristajali katoliške ljudske stranke razbiti shod, da so napadli Stapinskega, ko je hotel ta pobegniti z vozom, da so ga pretepli in da so mu grozili z najhujšim. Res je pa tudi, da so ga rešili le okrajni komisar in dva duhovnika, pri čemer je komisar potegnil še celo sabljo. Obdolžitve proti komisarju in duhovnom so torej neresnične.

Albanija in naše vojaštvo.

Del Leuthner je govoril o aretaciji Essad paše in je zahteval, da se natančno pojasni, kaj je napolilo kneza Viljema do koraka, da je dal Essada aretirati, kaj bi, če prišli vstaja kneza k vojni in posebno, v koliko je Avstrija knezu Viljemu na razpolago in koliko avstrijskih vojakov se bo žrtvovalo, da se uveljavi zopet Viljemovo vladarstvo. Govornik zahteva sploh natančno pojasnilo glede Albanije, v kateri se pripeti vsakih 14 dni nekaj, kar imenuje grof Berchtold slučaj. Nato kritizira govornik rdečo knjigo in naše razmerje z Rumunsko.

Nato sta govorila še delegata Goll in dr. Ellenbogen, nakar je bila seja prekinjena in se nadaljuje v ponedeljek dopoldne.

Ogrska delegacija.

Plenarna seja.

BUDIMPEŠTA 23. (Kor.) Sprejeti so bili brez debate končni računi in budget skupnega finančnega ministrstva. Nato se je vršila razprava glede poročila skupnega finančnega ministrstva glede Bosne in Hercegovine. Po daljši debati je bilo poročilo sprejeto. Prihodnja seja se vrši v torek. Na dnevnem redu je budget zunanjega ministrstva.

Homatije v Albaniji.

Mladoturški vplivi.

DUNAJ 23. (Izv.) Kakor poročajo vesti iz Albanije, so sedanjí dogodki v Albaniji predvsem delo mladoturškega komiteja v Carigradu. Najbrže je imel albanski prestolni pretendent Izet p-ša tudi to pot svoje prste vmes zret paša stremi namreč še vedno po turškem prestolu in se mu je posrečilo doseči podporo mladoturškega komiteja v Carigradu. Če je deloval Essad paša sporazumno z njim ali pa na svojo pest, dosedaj še ni znano. Vsekakor ta oba veljaka znata imenitno izbrati verski moment in nahajskati muslimane proti Riščanskemu knezu. Fanatizem muslimanov je postal že tako nevaren, da ga bo le težko udušiti. Na vsak način bodo sedanjí verski konflikti v Albaniji jako onemogočevali notranjo konsolidacijo države.

Vstaši zasedli Kavaja.

DRAČ 23. Vode vstašev, ki stoje s svojimi četami v bližini Drača, so izjavili žurnalistom, da je namen njihove akcije vzpostavitev mohamedanskega kneza in nadomestitev s danjih albanskih šol s turškimi. Močni oddelki vstašev so zasedli mesteca Kavaja, 20 km od Drača in razobesili tamkaj turške zastave.

Italijanske torpedovke za Drač.

MILAN 23. (Izv.) „Corriere della Sera“ poroča iz Benetk, da je dobil tamošnji mornariški poveljnik ukaz, naj takoj odpošlje torpedno flotilo pre Drač. Tudi iz Genova so odpluli trije torpedni rušilci v albanske vode.

Avstrija ne namerava nobene posebne akcije.

DUNAJ 23. (Izv.) V diplomatčnih krogih se zatrjuje, da Avstrija za enkrat ne namerava nobene posebne akcije v ojačenje pozicije kneza Viljema. Če pa bi velešile klenitve odposlati tudi v Drač mednarodni detašma, bi se Avstrija temu koraku seveda takoj pridružila.

Zopet velika nesreča na vojaškem strelišču.

Trije mrtvi, eden težko ranjen. DUNAJ 23. (Kor.) Uradno se poroča: Pri streljanju na topničarskem vojaškem strelišču pri Novem Trgu se je odrgala in razletela pri nekem topu model 80 zaklopica. Kosi zaklopice so zadeli moštvo in sicer trdnjavskega polka št. 3. En vojak je obelžal na mestu mrtve, trije so bili težko ranjeni, izmed teh sta dva že umrla, en vojak pa je lahko ranjen.

Srbsko-grška in avstroogrsko-grška trgovinska pogodba.

DUNAJ 24. (Kor.) Srbsko-grška trgovinska pogodba je podpisana. Tudi avstroogrsko-grška komisija je končala popoldne svoje delo. Razprave o avstrijsko-grškem trgovinskem sporazumu so dosegle popolnoma zadovoljiv uspeh. Določil je tudi tekst za paroplovno pogodbo in o sporazumu glede tobačne trgovine. Avstro-ogrski delegati se vrnejo danes na Dunaj.

Češko-nemška sprava pogajanja.

SOLNOGRAD 23. (Izv.) Predsednik dr. Sylvester je baje razposlal danes povabila k pripravljanim razgovorom glede češko-nemških spravnih pogajanj. P. vabil bo baje 9 zaupnih mož iz čeških in nemških krogov. R. govornik dne 4. junija ob 3. popoldne se bo udeležil baje tudi ministrski predstavnik grof Stürgkh.

DUNAJ 23. (Izv.) Dr. Sylvester je prekladal že skicani sestanek, na katerem naj bi se pričela češko-nemška sprava pogajanja. Storit je to, ker so nemški poslanci izjavili, da ne morejo prej konferirati, dokler nemške stranke ne bodo sklenile, koga naj dr. Sylvester povabi k pogajanjem.

Pacak na smrtni postelji.

PRAGA 23. (Izv.) Češki listi poročajo, da leži bivši češki minister krajan dr. Pacak v agoniji.

Volilna reforma za dalmatinski deželni zbor.

ZADAR 23. (Izv.) Pogajanja za novo volilno reformo za dalmatinski deželni zbor

potekajo zelo ugodno. Zlasti glede razdelitve volilnih okrajev je došlo že do popolnega sporazuma. Diference obstajajo le še glede razdelitve mandatov v ljudski kuriji, vendar pa je upati, da pride tudi v tem vprašanju tekom prihodnjega tedna do sporazuma.

Parastas za prof. Skerličem.

ZADAR 23. (Izv.) Nacionalistična omladina je priredila včeraj parastas za umrlim profesorjem Skerličem. Službe božje se je udeležilo številno občinstvo in narodni poslanci. Vlada je prepovedala profesorjem in učiteljem ter srednješolcem udeležbo.

Poskušen atentat na hrvaškega bana Skerleca?

ZAGREB 23. (Kor.) Poročila listov, da se vrše še nadaljnje aretacije dijakov zaradi dozdevnega atentata na bana Skerleca, so neresnična.

Rusko-črnomoško brodovje.

PETROGRAD 13. (Izv.) Iz Petrograda poročajo, da je mornariški minister predložil dumi tajno predlogo o novem kreditu 200 milijonov rubljev za rusko-črnomoško brodovje.

Ruska duma.

PETROGRAD 23. (Kor.) V včerajšnji seji dume je podal zunanji minister Sazonov natančen pregled o delovanju ruske diplomacije v zadnjem času. Pri tej priliki je povedal precej o avstrijski diplomaciji in o albanskem (vprašanju. Na v. ženeže iz njegovega govora privoščimo v eni pr hodnjih števk na drugem mestu.)

Prepovedano izseljevanje mohamedancev.

SOLUN 23. (Kor.) Policijsko ravnanje je prepovedalo za asno izseljevanje mohamedancev iz Tracije. Uradi so dobili nalog, da kolikor mogoče omeje dotok mohamedanskih izseljencev v Solun.

Odstop otoka Sasena.

ATENE 23. (Kor.) Agence d'Athenes poroča, da je sklenila zbornica s 87 proti 25 gl. sovi, da se odstopi Albaniji otok Sasena. Trije nemški mornarji žrtve požarja v Carigradu.

CARIGRAD 23. (Kor.) Oni trije mornarji nemške vojne ladje „Goeben“, ki so se ponošile včeraj pri gašnju vojašnice v Pert, so smrti umrli.

Turška odlikovanja Nemcem.

CARIGRAD 23. — (Kor.) Uradni list objavlja danes veliko odlikovanj, s katerimi so dobili nemški dostojanstveniki in konzularni funkcionarji kot priznanje in zahvalo za uspešno zastopstvo turških interesov za časa italijanske in balkanske vojne.

Srbska parlamentarna kriza.

BELGRAD 23. (Izv.) Opozicija se je odločila za obsrbijsko taktiko. Prepričani so, da normalno delovanje sabora in doseči tako padec kabineta. Toda v vladnih krogih se zatrjuje, da Pašićev kabinet pod nobenim pogojem ni pripravljen demisionirati, ampak bo vlada, če se izkaže, da skupščina ne bo delazmožna, skupščino razpustila in razpisala nove volitve. Vlada je namreč trno prepričana, da dobi po novih volitvah še močnejšo večino.

Pomožitev kraljeve straže v Sofiji.

SOFIJA 23. (Izv.) „Preporec“ poroča, da je odredilo poveljstvo kraljeve palače pomožitev kraljeve straže v Sofiji. Straža se podvoji in na glavni straži se postavi tudi baterija poljskih topov.

Chevillard ponesrečil.

ESSEN ob RUHRU 23. (Izv.) Znani francoski avijatik Chevillard, ki se je nedavno temu dvignil tudi v Gorici se je danes na poletu proti Düsseldorfu ponesrečil. — Aeroplan je uničen, Chevillard sam nevarno ranjen.

Bojkot srbskega blaga.

SOFIJA 23. (Izv.) Bolgarski industrijalci in trgovci so sklenili bojkot srbskega blaga ter bodo prekinili vse stike s srbsko industrij in trgovino.

Romunska.

PETROGRAD 23. (Izv.) Dne 13. junija se sestane v Konstanci ruski car in romunski kralj Karel.

Ruska žurnalistika in naš položaj ob Adriji.

Peterburg, 2. (15.) maj. 1914.

L. P. — Odločitev vprašanja, ali spadamo Slovenci s svojim Trstom pod avstrijsko ali italijansko krono, je usodopolno za Avstrijo v tem smislu, da je od tega odvisno tudi vprašanje, ali naj postane Avstrija samo „Pufferstaat“, obdana okoli in okoli od suhe zemlje in mogočnih velevalst, ali pa naj ima pot na morje odprto in s tem priliko, razvijati se v trgovsko in s tem tudi v političnem oziru? Kakšno

karikaturu predstavlja država, ki nima svobodne poti do morja, nam eklatantno kaže zgodovina Srbije zadnjih dveh desetletij. Ako bi se Italiji posrečilo, spravi Slovence ali vsaj del njih s Trstom vred pod svojo oblast, potem bi padla istočasno tudi vsa Dalmacija s hrvaškim Primorjem kot zrelo jabolko s habsburškega drevesa v savojsko naročje. S tem bi bilo avstrijsko cesarstvo popolnoma odtrgano od Adrijskega morja, ki postane s tem trenutkom izključno italijanska domena: mare nostrum!

Vprašanje našega narodnega problema je torej obenem tudi prevažno celokupno avstrijsko vprašanje, na katerem so seveda živo interesirane tudi naše sosednje države. V kakem smislu je na tem interesirana Italija, to vemo mi vsi prav natanko in stališče italijanske diplomacije in žurnalistike v tem vprašanju je nam vsem do dobra znano. Manj znano med nami in zato zanimiveje pa je dejstvo, da se je za naše bitje in žitje ob Adriji začela zadnja leta zanimati tudi ruska žurnalistika.

Kako stališče zavzema ona v tem vprašanju, nam kaže jako nazorno članek »Dnjeva«, natis njen na ruski 1. majnik (14. majnik n. s.). »Djen« je demokratično pisan list, ki izhaja v Peterburgu in spada poleg »Novoe Vremja« in »Rječi« med najbolj citane in uvaževane ruske dnevnike. Ta tipični članek navajamo v informativne svrhe v celoti in preveden kolikor mogoče dobesedno. Izvajanja so tako popolna in jasna, da ni treba pristavljati nikakega komentarja. Le k namigavanju na koncu istega pripominjamo, da smatra ruska oficialna politika sedaj že tradicionalno Italijo kot svojo skrito zaveznico, če, izmed trozveze ste zanesljivi medsebojni zavezanci samo Nemčija in Avstrija in na Italijo računati ne more ne ena ne druga, temveč je pričakovati, da se slednja v eventualnem sporu med trozvezo in drugimi državami vrže na ono stran, ki bo naperjena proti Avstriji. Tako ruska diplomacija.

V naslednjem članek iz imenovanega ruskega dnevnika.

»Slavjanski« narod.

Italijansko javno mnenje — o nacionalističnem časopisu niti ne govorimo — je pričelo z gonjo proti slovenskemu »plebmu«. Komitete »Trieste e Trentino« iznajašo — drug za drugim — resolucije, v katerih se obtožuje avstrijska uprava, da podpira in vzdržuje slovenski »plebe«, ki moti procvatanje in gospodstvo Italijanov v južno-avstrijskih pokrajinah. Divji govori voditelja italijanskih republikancev Barzilaia in polemično celo drugega republikanskega voditelja Colaianija padajo na glavo »Slovanstva«, ki naj si je postavilo za svoj cilj: uničenje potomcev Julija Cezarja. In na žalost je treba pripomniti, da sledi tej gonji vsega naroda tudi demokratično časopisje. Tako n. pr. prepričuje prof. Colaianni v listu »Secolo«, da so Slovani zakleti, smrtni sovražniki Italijanov. Sovražno gibanje proti Slovanom se je postopoma širokih plasti italijanske javnosti in posebno ostro pronica to vprašanje politiki markiza Di San Giuliana. Od konzulte zahtevajo, da naj pokaže energije in prične pritiskati na dunajsko diplomacijo v smislu zatiranja (v originalu: v smislu podavljenja) narodnega problema Slovanov. Iz starega arzenala Mazzinijevih spisov trgajo posamezne fraze in operirajo z njimi v svoj pilog, da bi na ta način udušili splošno in glavno Mazzinijevih misli, prorokujoč Slovanstvu veliko bodočnost.

Misel italijanskih politikov deluje originalno: z ene strani žele razkositev Avstrije s tem, da prideta Trst in Trentin pod italijansko kralja in slovenska plemena aj bi prenesla središče svojega življenja više gori proti severu. Z druge strani predvidevajo dalekovidni italijanski politiki že danes odtisnjenje Slovanov od Adrijskega morja in borbo z njimi na begovih tega morja. Komaj tri leta je od tega, kar je uverjala »Nuova Antologia« svoje čitatelje, »da ni več daleč do tistega dne, ko trči severni kolos« (t. j. Rusija. Prip. ured.) ob Italijo, kajti v svojem pritiskanju proti jugo-zapadu se spopade Rusija — razdvojen Avstrijo — z Italijo. Imenovani žurnali pozivljajo Italijane, da bdijo in se pripravljajo k temu odločilnemu boju.

To niso bile sanje. Dnevne demonstracije v italijanskem kraljestvu proti »slovenskemu plebu« zadobivajo čim dalje bolj na obsegu. V tekočem letu so imeli ti dogodki, pričrni s spopadi Italijanov s Slovenci v Trstu in z dijaškimi demonstracijami v Rimu, Florenci, Benetkah in ostalih glavnih mestih uprav podvojeno anti-slovenski značaj in vmešavati se je morala celo vojaška sila.

Za čem stremi italijansko javno mnenje? Ono zahteva, da avstrijska uprava porabi svojo vladno moč v svrhu podavljenja »v originalu: čeruj t. j. n. zje ljudstvo, plebs, plebe, Pöbel.

nja jugovavstrijskih Slovanov. Po številu enako močan z Italijani in sestoječ iz večine iz knjižnih elementov uhaja »slovanški plebe« neprestano v mesta, kjer se preobrazuje v delavske in malomeščanske stanovne. Tamkaj stopa v konkurenco z mestnim (italijanskim) življenjem in korak za korakom si zavajuje nove pozicije. Spričo nedvomnih hitrih kulturnih uspehov Slovanstva v Trstu so se samoposebi pojavili med njimi problemi in vprašanja ter potrebe duševnega življenja. »Slovanški plebe« tirja celo od svoje socijalistične stranke, da se z zakonom uresniči zahteva po šolah v narodnem jeziku; tirja uveljavljanje v mestni upravi itd. Radikalno-iredentovski italijanski življenji se bori z vso silo — ne izključivši nasilna sredstva — proti tej novi moči. Iz tega položaja kipi sovraštvo. V očigled svobodi razvilita duševnih sil vseh narodnosti gotovo ne more biti dunajska uprava obvezana, podaviti Slovane, kakor žele Italijani. Avstrijska vlada zaznava z rastjo jugoslovanskega samospoznavanja, tvorečega močno protitež proti iredentovskim težnjam in sicer navzlic temu, da ne gleda s posebnim favorom na Slovane, ki jih smatra kot element, opasen za celokupnost habsburške monarhije.

Tembolj zasluži zanimanje dejstvo, da zahtevajo Italijani od Dunaja »zaščito« pred tem »plebom«. Italijani se očividno prizadevajo na vse mogoče načine, da bi v to svojo notranjo narodno-gospodarsko borbo s Slovenci v Trstu in Primorju zametali avstrijski državni oblast. Spopadi dne 1. majnika so bili povzročeni od Italijanov, ki so navali na slovenske delavce. Naleteli so na zaslužni odpor, tako v fizičnem, kakor v moralnem pogledu — in potem so zagnali šum, češ, da je bila avstrijska uprava obvezana, dovoliti njim, Italijanom, žaliti Slovence, te poslednje pa razgnati z oroženo silo.

Nesmiselnost porabe dvojne mere pri enakih pojavih je samo očitna. No, argumenti zdravega človeškega razuma ne igrajo nobene vloge tam, kjer govorijo divje strasti nacionalistov. Zdej se je ta burja zanesla v meje kraljevine in opljuvanje (orig.: opljevanje) Slovanstva je zadobilo obseg, kakor nikdar poprej. Razume se, da italijanska uprava, dobro poučena o objektivnem položaju, ne najde povoda, vmešavati se v notranje-avstrijske zadeve, tem manj, ker pada krivda za te burne dogodke izključno na jugo-avstrijske Italijane.

Za nas pa je važna druga stran tega vprašanja: po preiščenem načrtu zasnovana gojitve slovanobinskih čustev v Italiji. Čas je, da naša diplomacija in javnost izpregledata in se oreteseta tiste sentimentalnosti, s katero se ozirajo od danes na italijanskega »tajnega zaveznika« in da bi dobro predočili, kakšno smisel ima za nas tako skrito prijateljstvo. Resnično, razvoj zadnjih štiri let je pokazal, da se italijanska diplomacija, počenši od časov Macchiavelija, izborna razume v zviti politiki ribarjenja v kalnem.

O opoziciji na Ogrskem.

»Pravo Lidu« je objavilo zelo informativen članek o ogrski opoziciji, ki bo gotovo tudi naše čitatelje zanimal. Napisan je bil 11. maja t. l. v Budimpešti in se glasi:

Kossuth Ferencz umira ... Je sicer le majhen sin velikega očeta Kossutha Lajosa, vendar prinaša jo budapeški listi zjutraj in zvečer bulletine o njegovem stanju, ravno tako in z istim zanimanjem kakor o stanju kraljeve bolezni. Kossuth je živel bolj na račun slave in spominu svojega očeta, vendar je bil madjarski politik, trgovski minister in vodja stranke neodvisnosti s programom osemindesetnikov. Kossuth Ferencz je bil vsaj nominalni vodja opozicije, ki danes tako hudo nasprotuje Tiszi. Čisto naravno je, ako se peča madjarsko časopisje, posebno pa vladno, z vprašanjem bodočega vodje in dela različne kombinacije. Vladni tisk pravi, da je opozicija v razsulu in sicer iz dvoje vzrokov: radi osebne rivalitete in pa radi stvarnih sporov.

Ob smrti posteli Kossuthovi vidimo grofa Alberta Apponyja in grofa Mihaela Karolyja, ki oba zavzameta enaki mesti, ki sta oba markantni politični osebnosti, oba že danes voditelja in hočeta tudi voditelja ostati in se utrditi svoje voditeljske pozicije pri spremembi v predsedništvu stranke — kako se borita za prvenstvo! Albert Appony deluje že 20 let pri stranki neodvisnosti, je njen glavni govornik in interpret, je bil minister in imel umirajočega vodjo Kossutha na svoji strani, ki ga je v nekem pismu — za političen testament — je lahko smatralo — priporočil za svojega naslednika. Grof Mihael Karoly je pa s svojimi političnim nastopanjem pravzaprav že danes pravi načelnik stranke, hodi v Ameriko in Pariz, uganja tod ogrsko politiko, organizira izlet v Petrograd in v imenu opozicije sejeprilastil vsa ona vidna in zunanja znamenja, ki mu pletejo gloriole načelnikstva krog čela, akoravno ga še ni nihče razglasil za načelnika. Grof Karoly je zraven tega še velik bogataš in v svaki ministra za zunanje stvari grofa Berchtolda; ti dve nezaljubljeni lastnosti je še povečujejo njegovo politično bravuro in jo odabaja z bleškom interesantnosti.

Razven osebne rivalitete, (ki bi nas pravzaprav manj brigala), prihajajo v poštev stvarni spori, ki so pa zopet tesno spojeni z osebami obeh pretendentov načelnikstva. Appony je demokrat — demokrati, seveda v ogrskem pomenu — pa besede »splošna in enaka volilna pravica« te ne izuša v nobenem »demokratičnem«

govoru. Appony je privrženec programa neodvisnosti, zahteva po colinskih mejah med Avstrijo in Ogrsko pa nikdar ne sliši iz njegovih ust. Appony je tudi zaljubljen v trozvezo in njeno politiko. M. Karoly pa jezdi ravno nasprotno konjička splošne in enake volilne pravice, v državno-pravnem oziru nosi na ščit program osemindesetnikov in v poslednjem času nastopa proti trozvezi, hoče zblizati Madjare in Ruse ter — ogrske Slovane. Po teh resnih spori, ki se zrcalijo najbolj markantno v politiki obeh pretendentov, sodi vladno časopisje, da je razkol v opoziciji neodvračljiv in da se ta opozicijska koalicija po Kossuthovi smrti razleti zopet v nekoliko frakcij. Jasno je, da se vladna delavna večina nagiblje bolj k Apponyju in pravi, da bi bil sporazum njim mogoč. Karolyju napovedujejo osamljenost radi njegovega stališča napram trozvezi in radi njegovega ljubimkanja z Rusijo.

Nas interesira najbolj vprašanje, kaj menijo o opoziciji ogrske mase ljudstva in nemadjarke narodnosti. Povprašaj jih in dobiš odgovor, ki ne dela razlike med Tiszom na eni in Apponyjem — Karolyjem na drugi strani: »Vse skupaj je enaka banda«. Razložek je pa vendarle eden: Tisza je s svojo stranko odkritostren in pove, kaj napravi in česa ne, kaj uniči in česa ne, opozicija pa obstoja iz šarlatanov, reakcionarjev z demokratičnimi krinkami. Appony kot naučni minister je oče krutega šolskega zakona proti nemadjarim narodnostim in Karoly je kljub svoji našemu resnosti politik iz operete. Glavno ulogo hoče igrati in to je vse. S splošno in enako volilno pravico igra opozicija čisto navadno komedijo, kajti zapustila je socijalno demokracijo, ko se je pripravljala za generalni štrajk: v opozicijo so izgubile mase svojo vero. V socijalni demokraciji so bili enkrat veliki spori o dočasem zblizanju z opozicijo in o taktiki napram nji. Kakor se zdi, je danes to vprašanje rešeno, opozicija spada v isto socijalno in politično kasto kakor ljudje Tiszove vrste. Ravno tako sovraži opozicija v narodnostnem oziru Nemadžare in v kolikor rabi drugo frazeologijo, je to le agitacijsko sredstvo v boju za uničenje Tisze in za pridobitev pozicij državne moči, da bi sama potem prevzela Tiszovo politiko v lastno režijo. Justa, ki je bil nekoliko bolj odkritostren, demokrat, so pa potlačili v ozadje.

Kakor v Avstriji, raste tudi na Ogrskem apatija napram politiki in parlamentu. Ljudje so siti večnih bojev, v katerih vidijo le borbo strank in oseb. V parlamentu je državni proračun na dnevnem redu in živ vrag se ne meni zanj. Opozicija se ne udeležuje razprav, pred parlamentom je vse kakor izumrlo in notri božji mir. Ljudstvo sodi: Kar predlaga Tisza, je že vnaprej sprejeto. Dovolj da predlog prečitajo vsako drugo razpravljanje, je brez pomena, ako opozicija vladni stranki dovoljuje, da dela, kar hoče. Ta pasivna politika je škodljiva opoziciji, kakor nam kažejo volitve v Nagy Tikindi in v Kassi, ki so se vršile pred tednom, kjer sta zmagala kandidata vladne stranke.

Delavstvo se je začelo bolj zanimati za komunalno politiko Budimpešte. Velika draginja življenja in stanovanj v glavnem ogrskem mestu, je prisilila občinsko upravo, k nekaterim reformam: ustanavlja občinske pekarnice in trgovine s svinjino s cenejšimi in boljimi izdelki in v Budini kolonije delavskih hiš s cenami stanovanj. Zupan dr. Barczy in mestni svetovalec Vaszony delujeta v tem smislu, kljub velikemu odporu od strani hišnih lastnikov in veletrgovcev.

Trst bi čisto lahko vzel za izgled Budimpešte, in sicer, da bi ustanovil par občinskih mesnic. (Op. prev.)

Dnevne vesti.

Homatije v Albaniji. Essad paši so, ko so ga odpeljali v Italijo, sicer prepovedali govoriti o zadnjih dogodkih, vendar pa je vstaškim gibanjem v Draču nisev v nobeni zvezi, zvesto sem služil svojemu narodu in svojemu vladarju. Jaz hočem veliko, močno in edino Albanijo ter bom za to prelil svojo kri. Služil sem knezu z zvestobo hlapca ter sem se vedno trudil, obvarovati ga pred nevarnostmi. Padel sem kot žrtve intrig, pri katerih so imeli svoje roke vmes tudi nekateri lažni-patrioti. Kneza so goljufali in varali.

Vprašanje odkupa orijentalnih železnic po Srbiji. Na nekatera tozadevna došla nam vprašanja, podajamo tu nekoliko glavnih dat o postanku in razvoju tega spornega vprašanja med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Kakih 370 kilometrov železnice družbe vztočnih železnic teče po ozemlju, ki je dobila Srbija po bukaškem miru. In to od Niša do grške meje. Že med vojno je Srbija prevzela obrat in upravo teh železnic. Po vojni pa je srbska skupščina sklenila zakon za podraževanje teh železnih črt. Ni jih hotela torej več vrniti družbi. Ker pa je kapital družbe nadpolovico avstrijski, je zahtevala Avstro-Ogrska, naj se železnice povrnejo družbi, češ, da to kategorično zahtevajo nje trgovsko-politični interesi. Kar pa Srbija nikakor ni hotela odpuščati in je hotela te železnice podražiti na vsak način, je nastal ta spor med njo in sosednjo avstrijsko državo. Potem je prišlo v avstrijski predlog, naj se one železnice, ki so podležile zahtevi, pogajanja o tem, da se vrnejo Srbiji, brezuspešno, ker je Srbija zahtevala, da se zahteva zahteva podraževanje. Grozila je torej, da se železnice sedaj je meča Avstro-Ogrski prišla v principu, da one železnice preidejo proti primerni odkupnini v last srbske države. To je najpomembnejše, kar more storiti, in ni bilo pametno, da se ni odločila v to že

takoj iz začetka. Kajti tudi nje eventualna zmaga bi bila iluzorična. Srbija je že izjavila, da bi v tem slučaju gradila lastno paralelno železnico. A to bi pomenjalo, da ne bi jej zmaga ne le nič koristila, ampak še škodovala. Nele, da ne bi varovala svojih trgovsko-političnih interesov, ampak oškodovala bi jih, ker bi se srbski promet odvrnil od vztočnih železnic. A vrhu tega bi se razmerje med obema državama še bolj zagrenilo in bi politična škoda, ki jo itak že trpimo vsled vse zgrešene balkanske politike — še večja. V interesu obeh držav in posebno še z našega jugoslovanskega stališča je želeži, da bi prišlo čim prej do sporazuma tudi glede višine odkupnine, ki naj plača Srbija za one železnice.

Domače vesti.

ODBIJMO SOVRAŽNI NAVAL! To je klic, ki mora danes popoldne kar najodločnejše zazveneti z narodnega tabora v Škedenju. Odbijmo sovražni naval, odbijmo ga za vedno! Naš, slovenski je ta škedenjski grič, naša, slovenska zemlja je to, in na tej slovenski zemlji hočemo in moramo ostati gospodarji mi! Mi ne jemljemo ničesar nikomur, mi ne posegamo v tujo last; zato pa zahtevamo, da tudi drugi spoštujejo naše, našo last, zato zahtevamo, da tujec, ki ga gostoljubno sprejemamo na svoji tleh, priznava naša prava domačinov. Ker pa v zadnjih časih Nemec in Lah čim dalje tem objestneje posegata po našem, ju zavrnimo kar najodločnejše in jima povejmo, da si Slovenec ne da in ne da jemati pravic gospodarja na svoji zemlji. Zato pa pridite danes popoldne vsi, ki ljubite svoja sveta domovinska tla, ogrožena po sovražnikovem navalu, ki ljubite svoj milo slovenski jezik, za katerega vam hoče tujec vrniti tuščino, pridite vsi, ki hočete, da ostane Škedenj slovenski, kakor je bil doslej! Danes popoldne ob 4 naj se zbere v nekdanji Čemotovi dvorani v Škedenju vse, kar čuti slovenski v Škedenju in okolici! Vse v boj za obrambo slovenskega Škedenja.

Mestni občinski svet tržaški ima v torek, 26. t. m. ob 7.30 zvečer sejo po sledečem dnevnem redu: 1. Čitanje zapisnika zadnjih dveh javnih sej. 2. Naznana. 3. Predložitev občinskega proračuna za leto 1914. — Za nadaljevanje razprave o proračunu se določa prihodnja seja v četrtek, dne 28. t. m. točno ob 7.30 zvečer.

Scotus Viator županu v Splitu. Znani angleški publicist Watson (Scotus Viator), ki se, kakor znano, mnogo trudi, da seznanja svet z razmerami in Avstro-Ogrski, ki je na podlagi lastnih opazovanj neusmiljeno porušil pravilico o madžarskem viteštvu in liberalizmu, razkriva si brutalni ogrski režim, pod katerim trpe narodnosti na Ogrskem pravo mučeništvo, in ki je postavil na smrtni oter pred vso Evropo Khuen-Rauch-Tomašić-Cuvajevo strahovladno na Hrvatskem, je pisal sedaj, po procesu v Celovcu, županu splitskemu, g. dr. Kataliniću, nastopno pismo: »Velečeni gospod! Hitim, da izrazim svojo radost radi vesti iz Celovca in da Vam najsrčneje čestitam na Vaši oprostitvi. Tako prihaja eden nedostojnih dogodkov in zgodbini Dalmacije do zadovoljive rešitve. Izredno me veseli tudi ravno to, da je tako sodbo izrekel nemško sodišče v Celovcu in je s tem dokazalo, da je napravljala denuncijantska metoda v zadnjih časih ista vrtis na sovražnike Jugoslovancev, kakor na njihove prijatelje. Tudi jaz kličem iz daljine: živeli splitski župan Vicko Katalinić!

Albanski ministrski predsednik Turkhan paša je včeraj zjutraj ob 6.25 dospel v Trst z Dunaja z brzovlakom južne železnice. Ustavil se je dobro uro časa v »Excelsior-Palace« hotelu, a ob 8 zjutraj se je odpeljal z Lloydovim parnikom »Baron Gantsch« v Kotor.

Avstrijske specialitete. Tako specialiteta je avstrijska birokracija s svojimi tradicijami v smislu principa: da ni uradnik radi ljudstva tu, ampak to poslednje radi uradnika! Po tej birokratski logiki se mora ljudstvo prilagoditi ne le vsaki volji ali samovolji uradnika, ampak tudi njegovi — nesposobnosti. In prav v smislu avstrijsko-birokratiške tradicije je tudi, da bodi uradnik čim boljše — od tujen ljudstva. A to čednost — po avstrijskih nazorih — ohranja se najsigurneje, ko mu je tuj jezik ljudstva! Seveda so ljudje, ki taki čednosti pravijo — nesposobnost. So pač to ljudje, ki si ne morejo usvojiti naziranja avstrijske birokracije. Birokratje pa, dobro vzgojeni v staročastljivih tradicijah še častiljivega centralizma, germanizma in birokratizma — ki se vsi trije tako lepo spajajo v harmonično celoto — sodijo drugače... po avstrijsko-birokratiški. In še jih je, še jih je! Ta rod ne izumrje še tako hitro! V Dalmaciji je n. pr. državnih uradnikov, ki ne znajo ni besedice ne hrvatski, ne italijanski. V deželi, ki je po 99 odstotkih hrvatsko-srbska in po 1 odstotek italijanska — in brez Nemcev, razum teh birokratov seveda in morda kava ne mislece ptice — selike! Nedavno temu se je zgodil ta-le komični slučaj. Neki uradnik poštnega ravnanstva (Italijan) v Zadru je šel k načelniku računskega oddelka ter mu referiral v hrvatskem kakor uradnem jeziku. Ko je dovršil, mu je pa pojasnil viši gospod: Entschuldigen sie, ich verstehe nicht.... italijenski!! (Oprostite, jaz ne znam — italijanski!!) Hrvatski jezik je vzel za italijanski!! Zato pa mi dobro razumemo njega: da namreč ne zna ni besedice ni hrvatskega ne itali-

janskega jezika. Razume se, da se več: da v glavi tega višjega c. kr. državnega uradnika mora brleti kaj skromna leščer-bica navadnega človeškega razuma, ako ne zna razlikovati med hrvatskim in italijanskim zvokom. Po tradicijah avstrijskega birokratizma pa je ravno tak uradnik najusposobljenejši za službovanje v taki pokrajini! In če potem niso zaljubljeni v take uradnike in v upravo, ki jo vodijo taki uradniki: pa je ogenj v vseh patrijotičnih strelah in slavnih birokracija, ta avstrijska specialiteta, začenja hitro reševati državo z najstrožjimi policijskimi odredbami: z aretacijami, ječami in veleizdajniškimi procesi!! Država pa ima milijon razlogov, da prosi boga, naj bi jo hitro, hitro rešil nje — reševalcev!

Mladinska organizacija. Danes, v nedeljo, ob lepem vremenu zlet v tržaško okolico. — Mladina se zbere ob 1.30 pop. v t. l. vladniški tržaški »Sokola« ulica Stadion št. 21. — Zleta naj se udeležijo otroci, ki se obiskujejo šolo, ravno tako pa mladina, ki je šoli že odrasla. Vodstvo je prevzelo učiteljstvo CM šol in sokolski vadijeli.

Petindvajsetletnica pevskega društva »Adrija« v Barkovljah. Za to pomembno slavnost tega velezaslužnega društva, ki je morda največ pripomoglo, da smo tisti divni kos obrežja Adrije ohranili v svoji posesti, zbujajo že sedaj splošno zanimanje med našim ljudstvom. Upravičeno se sme moorej nadejati, da se to slavo razvije v lepo narodno manifestacijo na naši rivieri.

Slovenski dijaki na flotenferajnskem izletu. Prejeli smo: V sredo zvečer ob 8 so se pripeljali slovenski dijaki kranjskih srednjih šol s parnikom iz Pule. S flotenferajnskimi znakom na svojih »zavednih« slovenskih prsih so prepotovali našo jugoslovansko obalo od Sušaka do Trsta. Ko smo jih videli zvečer na južnem kodludvoru odhajajoče, nam je bilo težko v duši. Ti naši mladeniči, ki bi morali hoditi kot bodoči prvobojniki s slovensko kokardo na prsih po naši zemlji, so nosili namesto nje znake nemškega flotenferajnskega. Kako daleč, daleč je padla Kranjska. Mi, ki bojujemo tu boj na življenje in smrt, smo morali doživeti to sramoto! Drugič naj si ljubljanski slovenski dijaki nadenejo raje frankfurtsko kokardo in naj s to na prsih korakajo na baltiško obalo, k nam naj taki ne hodijo več. Na svoji poti so obiskovali samo nemške lokale in umevno v njih v bratskem objemu z zidari vsenemškega mostu od Belta do Adrije kramljali v dražestni švabščini. Razveselilo nas je pa vendar dejstvo, da je bilo v primeri s številom kranjskega dijaštva število udeležnikov zelo majhno. Našli so se vendar junaki, ki so raje ostali doma, ki so raje opustili priliko, ogledati si našo krasno jugoslovansko jadransko obalo, nego da bi jo osramotili s svojim nemškim izletom. Vedeli so, da je to morje naše in da bi jim prešinjala lica rdečica sramu, ko bi jo oskrunjali s svojim izdajalstvom. Čemu jih je pozdravil g. Stanger, čemu so jih sprejemali naši ljudje? Hladno, indiferentno bi se morali vesti proti njim. Prav ima »Reški Novi List«, da kritizira tako početje. Vsa čast in slava pa onim, ki niso hoteli zatajiti svojega pokolenja, ki niso hoteli pripeti na svoje rde zavedne prsi znaku zagrizenega švabstva!

Prva kraška avtomobilna zveza je spoznala, da je bilo sprejeto njeno podjetje od strani slavnega občinstva z odprtimi rokami. Zato si je nabavila še en avtomobilni voz za osebni promet ter hoče željam slavnega občinstva ustrežati s tem, da bosta ob nedeljah in praznikih vozila dva avtomobilna voza od 6. zjut. do 9. zvečer med Trstom. Bazovico in Lokvo, tako da je izletnikom omogočen izlet ob vsaki uri. Ob delavnikih daje omenjena družba 1 avto na razpolago slavnim društvom in drugim izletnikom na kakršnokoli stran, seveda s svojim šoferjem in s cenami po dogovoru.

S policijskega ravnanstva. Prejeli smo: V petek okrog 11 sem bil radi neke društvene stvari na tukajšnjem policijskem ravnanstvu. Ko sem vstopil v sobo št. 11 in vprašal tamkaj službojočega uradnika za informacije v slovenskem jeziku, mi je ta gospod odgovoril: »La parli italiano!« Ker pa nisem hotel motiti gospoda nadalje, sem se poklonil in odšel k njegovemu kolegu v sosednjo sobo. Medtem ko sva se s tem gospodom pogovarjala o dotični stvari, je prihitel kar naenkrat ves razburjen gospod iz sobe št. 11, ki se imenuje, kakor sem pozneje izvedel, Majerotto in zahteval moje ime in stanovanje! Zakaj, ne vem! Ker nimam prav nikakega razloga svojega imena prikrivati, sem mu ga tudi povedal. Okoli stoječ so mislili, da sem bog ve kaj zgrešil in prihitela je celo straža, ki bi me morda imela še celo aretirati. In to vse, ker sem bil tako predren, da sem se usmislil nasloviti na gospoda Majerotta par slovenskih besedi in ker mu nisem hotel odgovarjati v laščini ter sem raje odšel k slovenskemu uradniku. Vsa ta stvar je name, kakor razumljivo, napravila zelo mučen vtis. Prosim, v Trstu, kjer je slovensčina deželni jezik, kjer biva do 70.000 Slovencev, se lahko pripeti Slovincu, ki se poslužuje svojega jezika, da ga c. kr. uradnik ne razume in zahteva celo njegovo ime, ker je bil tako neramnen, da se je posluževal svojih najprimetnejših pravic, da je govoril v jeziku, ki je njemu najbolj prav. C. kr. policijsko ravnanstvo naj pozove gosp. Majerotta energično na odgovor in mu razloži, da gospod nima nobene pravice siliti slovenskih strank, da bi govorile laški njemu na ljubo in zahtevati radi tega njih ime in jih kompromitirati na

tak način pred drugimi ljudmi. Upam, da c. kr. policijsko ravnanstvo odredi, da se bodo v policijskih uradih v Trstu dobivali na slovenska vprašanja slovenski odgovori. Za uradnika, ki ne zna našega jezika, ne sme biti mesta v tržaških c. kr. uradih.

Danes v Sežano na sokolsko slavnost!

Radi tatvine. Vsled ovadbe Mihaela Hegliča je bil predvčerajšnjim aretiran kurjač Marijan Matković. Heglič je namreč ovalil policiji, da mu je Matković, ko je bil on bolan, ukradel nekaj obleke v skupni vrednosti 48 kron.

Pretep. 20letni delavec Angel Midello in neki Mihael Fürst sta se nekaj sporekla in končno se je Angel tako razvnel, da je hotel Mihaela zabosti z nožičem. Bil je vsled tega aretiran.

Poulični napad. 18letni trgovski pomočnik Marij Segar ima neko staro jezo na pomorščaka Ivana Ivančiča in Martina Malecka. Da si to jezo vendar enkrat ohladi, je Segar prednočnim v družbi petih svojih prijateljev napadel Ivančiča in Malecko v ulici delle Beccherie. Prišel je na pravčasno redar, ki je preprečil, da ni prišlo do pretepa, ter je aretiral Segarja, dočim so ostali pobegnili.

Umri so: Prijavljeni dne 23. t. m. na mestnem fizikatu: Menis Romana, 20 let, ulica Stadion št. 12; Pogačnik Ana, 86 let, Vrdele 533; Muradori Oskar, 2 meseca, ul. A. Volta št. 10; Čuk Marija, 9 mesecev, trg »tra i rivi« št. 2; Guštin Emil, 7 let, Rojan št. 611; Markežič Miro, 7 mesecev, Škorklja št. 617; Suligoi Zora, leto dni, ul. dell'Industria št. 5; Maran Marija, 34 let, ul. Armeni št. 1; Cipolović Klementina, 76 let, ul. Belpoggio št. 6; Scarpa Blanka, leto dni, Carbola Zgornja št. 99; Sancin Ivan, 18 let, Škedenj št. 14. — V mestni bolnišnici dne 20. t. m.: Bertuzzi Eno, poldrugo leto; Skorja Marija, 34 let; Stančič Marija, 42 let; Obermaier Josip, 65 let; Hirschner Marija, poldrugo leto. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 20. t. m.: Švigelj Ivan, 36 let; Bondi Peter, 2 leti.

Loterijske številke, izrežbane dne 23. maja 1914:

Dunaj	29	68	34	87	54
-------	----	----	----	----	----

Tržaška sokolska župa.

Danes, v nedeljo, dne 24. t. m. ob 9^{1/2} popoldne se vrši v vadijski sobi Sokola v Trstu

seja župnega predsedstva. Starosta.

Društvene vesti.

Kolonjska podružnica CMD priredi danes, v nedeljo, veselico na kateri sodeluje godba NDO, pevsko društvo »Kolo« in Sv. Ivan. Na sporedu je tudi srečolov s krasnimi dobitki. Veselica se vrši v prostorih otroškega vrtca Kolonja na hribu št. 274. Začetek ob 3 popoldne, vstopnina 40 vin., preplačila se hvaležno sprejemajo, v slučaju slabega vremena se veselica prenese na prihodnjo nedeljo. Prosimo tržaške Slovence, da nas gotovo obiščejo in s tem pomagajo naši stvari do čim lepšega razvoja.

Trž. kol. dr. »Balkan« priredi danes, v nedeljo, izlet v Stanjel-Komen-Gorjansko-Trst Sestanec članov ob 6.30 zjutraj, odhod točno ob 7 izpred kavarne Minerva. Vabljeni so vsi člani, da se izleta gotovo udeležijo. Člani iz Briškov naj počakajo pri Obelisku ob 7.30 zjutraj. V slučaju slabega vremena se izlet priinese.

Akad.-teh. društvo »Triglav« v Gradcu bo imelo svoj II. redni občni zbor dne 26. majnika 1914. ob 8 zvečer v društvenih prostorih s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Proračunska debata. 4. Slučajnosti. Slovenski gostje dobrodošli!

Tovariši državni železničarji! Udeležite se v velikem številu današnjega ustanovnega občnega zbora podružnice »Zveze jugoslovanskih železničarjev« Trst I., ki se bo vršil ob 3 popoldne v dvorani »Delavskega konsumnega društva« pri Sv. Jakobu. Z ustanovitvijo podružnice Trst I. naj se prične novo in živahnije gibanje med državnimi železničarji za našo organizacijo, ki nam je tako zelo potrebna, ako si hočemo zboljšati svoj položaj. V kratkem se ustanovi tudi podružnica Trst II. za južne železničarje. Z ustanovitvijo teh dveh podružnic se centrala znatno razbremenjuje ter se delo primerno razdeli. Na ta način nam bo organizacijsko in agitatorično delovanje znatno olajšano ter nam bo mogoče, da slednjega zavednega slovenskega železničarja v Trstu in okolici pritegnemo k organizaciji. Naše vrste se morajo strniti in naša armada se mora disciplinirati, to je neobhodno potrebno.

Današnji ustanovni občni zbor podružnice Trst I. naj pokaže, da smo slovenski državni železničarji v Trstu močje na svojem mestu, ki se zavedamo ne samo svojih stanovskih, temveč tudi onih velikih in vzvišenih dolžnosti, ki nam jih nalaga domovina kot jugoslovanskim nacionalnim pionirjem v teh krajih. Danes ob 3 popoldne se torej vsi zavedni državni železničarji, kolikor nas je prostih, zberimo v dvorani »Delavskega konsumnega društva« pri Sv. Jakobu!

DANES, v nedeljo, vsi na CMD veselico v Kolonji, ki se bo vršila v prostorih otroškega vrtca Kolonja na hribu št. 274. — Vstopnina 40 vinarjev.

*) Pišimo vendar Madjar, ki je edino pravilna transkripcija ogrskega imena in gar, akoravno nimamo slopljenega d (čeli: M.d ar), ker je po se najsorodnejše z original-m. Oponača prevajalec.

Podružnica CMD za Prosek-Kontovelj. Zgonik priredi na binkošni ponedeljek svojo pomladansko veselico v dvorani »Gospodarskega društva« na Kontovelju s sod-lovanjem bratskih pevskih društev »Danice« s Kontovelja in »Hajdriha« s Proseka. Upripori se tudi veseligr »Eno uro doktor«. Pri bogatem sporedu in plesu bo igral salonski orkester iz Sežane.

Javno tombolo priredi v nedeljo, dne 14. jun. t. l. Zavarovalnica goveje živine v Sv. Križu pri Trstu. Dobitka: Cinkvina K 100, tombola K 200. Srečke se prodajajo po 40 vin. Začetek bo ob 6 pop. Pred tombolo in po tomboli se bo vršil ples, pri katerem bo svirala domača godba. Vsak plesni komad stane 20 vin. — Bratska društva v bližini so naprosena, da ne prirejajo imenovani dan svojih veselice.

Narodna delavska organizacija.

Shod v Trzinu prepovedan. C. kr. okrajno glavarstvo je z odlokom od 22. majnika št. 5217/1-14 naš za danes ob 10 dopoldne naznanjeni javni shod v Trzinu — prepovedalo. Shod pa se bo vršil v senci, in sicer — ker za rekurs vsled v zadnjem hipu izdane prepovedi ni bilo več časa — po § 2 zborovalnega zakone. Vsak bo torej moral imeti vabilo.

Odbor »Nar. soc. mladinske organizacije«. — V torek ob 8 zvečer izredna seja.

Godbeno društvo NDO opozarja vse slovensko občinstvo iz mesta in okolice na svoj 11. veliki koncert, ki se bo vršil danes, v nedeljo, dne 24. t. m., na vrtu gostilne »Jadrin« pri Sv. Jakobu. Začetek ob 4 pop. Vstopnina za osebo 40 vin., otroci v spremstvu staršev prosti. Po koncertu ples, ki bo trajal do 11 zvečer. Vsak plesni komad 10 vin. Čisti dobiček je namenjen za popravo godal, razbitih dne 1. majnika po naših ljubih »čistadnih«.

Carovi.

— V protest proti divjaškemu napadu na strani 2000letnega »kulturosoca« Mianija na g. dr. O. Rybářa, nabrali njegovi volilci na sestanku v Rocolu 14.20 za tamkajšnjo podružnico CMD.

Za podružnico CMD v Rojano gosp. Drag. Žerjal daruje v počestitev spomina pok. prof. Val. Gregija K 5, pri slovesu od starega fanta Maksima od »fantovstva« nabrala vesela družba K 40, v veseli družbi v rojanskem »Konsumnem društvu« nabral gosp. Lukežič K 1. — Iskrena hvala vsem!

— Ker klub »Cronica« ni nič žrtvoval v korist CMD, darujejo neimenovani K 1.60. Denar hranil uprava lista.

Vesti iz Goriške.

Kaj treba šol?

(Dopis s Krasa).

Se pred 60imi leti ni bilo okrog po deželi nikakih pravih šol. Poučevali so le privatni organizisti (schulmeisteri) malo pisati in čitati, če je kdo hotel. Šolstvo ni skrbelo za izobrazbo ljudstva. Če je kdo hotel kaj več znati je moral iti študirat v mesto. To pa je stalo mnogo denarja. Zato so vbožnejši otroci ostali brez uka in so bili le sužnji. Dandanes pa, hvala bogu imamo skoraj v vsaki občini ljudsko šolo in zakon, ki veleva, da morajo otroci osem let hoditi v šolo, da se tam nauče vsaj toliko, kolikor jim je neobhodno potrebno za življenje. Kaker sem sepana svojem potovanju uveril, ni ta zakon vsem po volji. Mnogo sem že prepotoval in videl, toda takih razmer se ne prepotoval in videl, toda takih razmer se ne kot so v neki občini na Krasu. Tam je nek precej premožen, jako vladajoč človek. Rad bi videl, da bi mu bili vsi občinarji in strahu, da bi samo on ukazoval. Nikomur ne privošču, da bi kaj imel ali kaj znal. Jezi se nad učitelji in šolami, češ: »Kaj je treba otrokom po osem let pouhajati šolo. Šole bi bilo dovolj le tri leta! Pote mpa naj doma delajo. Premožnejši bi lahko dali otroke v mestne šole!« Takega mnenja je tudi njegova »žlahta«, kakor imenujejo občinarji. Veljalo je to v srednjem veku, toda zdaj stojimo v XX. stoletju, t. j. stoletju svobode napredka in znanosti, ne pa v stoletju sužnosti in tlačanstva. V tem času pa se pojavljajo moške, ki bi radi šole spet uničili in postali grofje, da bi izkoristili ljudstvo. V dotični občini službuje tudi neki učitelj, ki ima veselje do narave, ki jo potem geologije razklada otrokom. To pa jim ni po misli, kajti pravijo, da je brezverec in da potom geologije tudi otroke napeljuje k brezverstvu. Prijazno občeje z ondotnim županom, katerega pa ta »žlahta« niti videti ne more. Zato pa tudi njemu nasprotujejo in vedno iščejo vzrokov, da bi učitelja spravili proč. V oni občini sem se bil seznanil z nekim absolventom kinetijske šole. Bil je zelo prijazen in me je tudi spremljal okrog. Postal je otožen in mi pripovedoval: Bil sem v kinetijski šoli, po nasvetu ravno tistih, ki me sedaj najbolj sovražijo. Veselje sem imel do učenja, in me ni bilo treba veliko nagovarjati. Dovršil sem z dobrim uspehom in sem mislil, da bodo zadovoljni in da mi bodo pomagali. Ali, kako sem se začudil, ko sem prišel dne 20. marca 1913. v dotiko z dvema izmed teh. Pozdravil sem ju, a še ozrla se nista. Koj sem slutil, da nista več onega misljenja, kakor sta bila, ko sem odšel. Nisem se motil. Izvedel sem potem, kaj se je govorilo v moji odsotnosti o meni. Posebno jih je jezilo, ker sem občeval z učiteljem. Na vsak način so hoteli, da me pridobijo zase in da učitelja obsovažim. Ko so prišle počitnice so me nekaj časa pustili pri miru in so le ugrizali, kako bi gosp. učitelja spravili proč. V ta namen so si pridobili župnika in še par drugih nahujskali proti njemu. Toda pogoreli so. Jaz pa sem še

vedno občeval z gospodom učiteljem. To jih je strašno jezilo. Ker so videli, da z mano nič ne opravijo, so začeli hujskati proti meni, celo moje stariše, češ, naj me ne pustijo več v Gorico. Navadi se razuzdanega življenja in postane brezverec, so govorili. S tem so tudi res pridobili moje stariše. Koliko sem moral pretrpeti radi tega! Vsak dan so me kregali. Bili smo v polovici septembra, prišel je čas za odhod v Gorico. Glavni hujskač je rekel: »Preden gre v Gorico, ga moram dobro ošteti. Učitelj, ga je premočil, da ga bo težko več pridobiti.« Moj oče je bil vsled tega vedno tudi žalosten, ker je mislil, da sem res že hudčev. Šel sem vseeno. Meni naravnost na nobeden nič ne reče, ne vem zakaj? Končal sem tudi 11. teč. s prav dobrim uspehom. Prišel sem domov in neke nedelje, sem nastopil javno s predavanjem. Prišla sta tudi dva izmed one »žlahte«. Potem jih pa ni bilo več. Pač pa so celo ponoči kleli okrog: »Kaj, tak smrkvenc nas bo učil, mi smo to vedeli preden se je on rodil.« Kaj teorija, to ni nič, praksa, praksa. Mi vemo, ki smo izkušeni. Pač je dovolj žalosten, da se najdejo še taki ljudje. Jaz pa pravim, da ravno kmetu treba šole! Treba mu raznih znanosti v kolikor so v zvezi z njegovim poklicem. Kje pa naj se vse to nauči, ako ne v kmetijskih šolah? Žalostno je, da celo inteligentni ljudje hujskajo ljudstvo proti šoli in mu omražajo pouk in da delajo to proti lastnemu prepričanju — saj so nekdaj vse drugače govorili — in to le iz nagibov malenkostne sebičnosti in lokalnih sporov. Ker bi ta ali oni rad postal župan, pa hujska proti sedanjemu županu, sovražni učitelja, šolo in vsak napredek. Poslušajte se vsacega sredstva, zagreša največje breznačajnosti, da bi le dosegel svoj namen. Res žalostni pojavi so to za XX. stoletje: sovražstvo proti šoli in najkoristnejšo pouku, sovražstvo proti osebam, ki so se potrudile, da so se kaj naučile, s čemer bi mogle pomagati sovaščanu!

Cvetlična dneva. Neumorno in marljivo so nabirale goriške Slovenke darove za razširjenje šole na Blanciah. Nobenega truda se niso strašile, samo da se je polnil nabiralnik, da smo bližje našemu cilju, da se poveča trdnjava pri kolodvoru. Vso hvalo zaslužijo te požrtvovalne Slovenke in prijetno nalogo vršimo, ko beležimo imena marljivih nabiralik, ki so bile: gospe: Bajčeva, Bisailova, Komarčeva, Kopačeva, Vregavova, Mušičeva, dr. Šaplova, Zajčeva, dr. Žerjavova in Žilihova ter gospodične: Arigler, Bajt, Barili, Batiš, Dekleva, Dragica in Jelka, Duša, Kenda, Klun, Kocjančič Mira in Pierina, Kovač, Kožman, Krebelj, Makarovič, Mikuš, Oberdank, Poga, Soban, Vouk in Zuljan. Pridno so pomagale tri slovenske deklice.

Z naknadnimi darovi je narastel čisti dobiček cvetličnih dnevo na K 2190. Slovenci so torej nabrali 398 K več ko Italijani. In ob takem uspehu govori »Dnevov« poročevalec, da so bile slovenske prodajalke cvetlic premalo agilne. Vse, kar je prav. Kritikeje se naj tam, kjer je saj malo vzroka in povoda, ne pa tam, kjer je kritika čisto nepotrebna. Absolutno škodljiva pa je taka kritika v našem slučaju, ker se žnjo ne dosega prav nič drugega, ko da se vzame pridnim nabiralkam veselje za delo v prihodnje. Kdo bo potem nabiral, to ve seveda le »Dnevov« poročevalec.

Trgovci! Vabimo vas, da se sigurno udeležite ustanovnega občnega zbora »Slovenskega trgovskega društva« v Gorici, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 25. t. m., ob 8.30 zvečer v hotelu »Zlati jelen«. — Pripravljalni odbor.

Kolonski zakon. Zadnji ministrski svet se je bavil tudi s kolonskim zakonskim načrtom goriškega deželnega zbora in je sklenil, da predloži zakon cesarju v najvišje potrdjenje. Z zakonom bo sicer v marsičem pomagano kolonom, na drugi strani ima pa zakon toliko netočnosti in površnosti, da bo potrebno še vse polno novel, preden bo zakon ustregel razmeram. Naglica za vsako ceno ni nikoli dobra, najmanj pa pri tako važnih zakonih in to bodo že še občutli gospodje Bugatto, Faidutti in drugi, ki so vsako izpremembo zakonskega načrta smatrali za boj proti zakonu in za oškodovanje kolonov. Bojimo se sedaj le, da bodo morali tudi koloni pripoznati naše mnenje, da je namreč treba vsak zakon dobro predelati, preden postane veljaven. Sedanji kolonski zakonski načrt pa je nepopoln, nejasen in netočen, pa naj postane tudi stokrat zakon.

Poveljnik III. armadnega zbora v Gorici. Včeraj je prišel s popoldanskim vlakom v naše mesto poveljnik III. armadnega zbora, ekscelencija de Geldern, da nadzoruje tukajšnje posadko. Nastanil se je v hotelu »Südbahn«.

Obrtno-nadaljevalna šola v Mirnu se slovesno zaključila na binkošni ponedeljek, dne 1. junija ob 3 popoldne v šolski dvorani. Istočasno je razstava šolskih izdelkov in so tudi razstavljeni izdelki preizkušnje za pomagala čevljarke obrti.

Obrtno-nadaljevalna šola v Ajdovščini se zaključila dne 7. junija ob 10 predpoldne v šolskih prostorih. Obenem je razstava letnih izdelkov obrtnih učencev.

Vsled javnega nasilstva je bil aretiran v Trzinu 26letni Dismar Karel iz Vidma. Prepeljali so ga v tukajšnje zapore.

Ker je osumljen tatvine, je bil aretiran Matevčič Franc iz Deskel. Sedaj se nahaja v zaporih na tukajšnjem sodišču.

Most za vozove med Gradščem in Zdravščino. Kakor poroču včerajšnja »Eco« se zgradi železo-betonski most med Gradščem in Zdravščino. Predpriprave so že dovršene in tudi finančna stran bi bila ugodno rešena, da se prične že v kratkem z gradnjo mostu.

Člani tržaškega gledališča v Nabrežini in socialnodemokratska izživanja. Preteklo nedeljo so priredili člani tržaškega slovenskega gledališča v Nabrežini zabavni večer z izbranim programom. To je bila sploh prva prireditve te vrste v Nabrežini. Občinstvo se je izvrstno zabavalo in je bilo hvaležno Tržačanom za to prireditve, kar je dokazovalo za obilnim odobravanjem. Namen prireditve je bil, seznaniti tukajšnje občinstvo s tržaškim gledališčem ter pridobiti si simpatije tega občinstva za to tržaško kulturno institucijo, kar so igralci s požrtvovalno in izvrstno igro tudi dosegli. Nadejamo se, da privabi ta nedeljski uspeh tržaške igralce še večkrat v slovensko Nabrežino. Ta prireditve pa je bila zopet prilika za nabrežinske sodruge, da pokažejo, kako umevajo vzgojevalni pomen gledališča. Prireditve niso bojkotirali, pač pa na blagajno, kajti bog ne da, da bi žrtvovali enkrat 60 vin. za gledališke igralce... kapitaliste... Videli smo celo člane njih »izobrazvalne« »Vzajemnosti« — ki vendar tudi prirejajo igre in ki bi morali spoznati vzgojevalni pomen našega tržaškega gledališča — kako so delali v dvorano previdno ovinek mimo blagajne. To je bil prvi njih častni in izobraženi čin. Proslavili so se naši rdečkarji pa še na drug način. Bralci nabrežinskih dopisov »Edinosti« menda že vedo, kako... Tukajšnji sodrugi imajo menda v svoji organizaciji poseben odsek, ki mu je menda namen uprizarjati tepeže na prireditvah, ki niso rdeče pobarvane. Do sedaj so se lotevali z noži le posetnikov prireditvev tukajšnje podružnice CMD. A ker nima ta podružnica vsak mesec prireditve, je postalo temu odseku... dolg čas in nepolitična prireditve tržaških igralcev jim je zopet dela dela. Prišli so motit zvečer pristoje zabavo z očitnim namenom, izzvati tepeže. Vpiti so začeli: »Dol s tujci!« »Tu v Nabrežini ne potrebujemo tujcev!« Ti hinavci! Tujci so nam slovenskim Nabrežincem slovenski tržaški igralci, a kaj so one stotine furlanskih sodrugov, ki prihajajo v slovensko Nabrežino slovenskega delavcu odjedat slovenski kruh, ki ga po delu takoj znesajo vsak dan v blaženo Furlanijo? Ker pa tržaški igralci niso marali škandalov, so se naši umaknili tem farizejskim nasilnežem ter so odšli v zgornjo dvorano. Izživci so hoteli za njimi, a jim je gostilničar zabranil ta kulturni korak. To njih provokatorično vedenje dokazuje nedvomno njih namen, izzvati poboje. Se bolj pa dejstvo, da so, ko so se naši umaknili tem vandalom, zmagonosno tudi oni odkorakali veseli radi te nove zmage svojih »socialističnih« argumentov. — Taka izživanja so tu pri nas na dnevnem red vsake naše prireditve, tudi ako je nepolitična! Tudi sodrugi imajo svoje prireditve. A nikomur naših ni prišla ta »kulturna« misel v glavo, izzvati na njih prireditve. In tako so prišli naši teroristi do prepričanja, da je mirna prireditve samo njih monopol. Za to imajo skrbeti njih odsek — za tepeže. Pozivljamo oblastva in kompetentne faktore, da napravijo enkrat konec tem nevdržljivim razmeram ter da si te rdeče zagarje ogledajo malo od bližje!

Iz Sežane. Program sokolske slavnosti v Sežani je tale: 1) Orodna telovadba: a) drog, b) bradlja, c) konj. 2) Proste vaje članov za mednarodno tekmo v Parizu. 3) Proste vaje članov za III. vseslov sok. zlet. 4) Skupini slik. 5) Skupina. 6) Proste vaje članov za III. vseslov sok. zlet s sodelovanjem divaškega in senožetnega Sokola. Pred nas opom sprevod. Zbirališče na Lužšču (v bližini gostilne Amf) ob 3 popoldne. Začetek veselice ob 3.30 popol. na novem sejmšču za cerkvi. Opozoriti moramo, da je za prihod in odhod zelo dobro preskrbljeno. Ta dan bo vozil tudi, kakor smo informirani, avtomobil med Opčinami in Sežano. Sežanski Sokol se nada iz vseh strani obile udeležbe, posebno, ker je ta nastop prvi v Tržaški župi. V slučaju se neugodnega vremena se veselica prenese na nedoločen čas. Na to slavnost vabimo vsa bližja sokolska, pevka in druga društva, kakor tudi sl. občinstvo. Saj si koncem programa lahko privoščimo na veseljem prostoru izbornega terana in drugič pijac, jedil in plesa. — Na zdaj!

Kraške županske zveze za 20. t. m. skliče glavno letno zborovanje se ni moglo vršiti, ker je bilo prepičilo število območ zastopanih (le 10); z ozirom na to, da je prav to zborovanje izrednega pomena spriču izbranega dnevnega reda, se je isto odgodilo na poznejši čas (junij ali julij). Omembe je vredno, da so udeleženci navetovali predsedstvu naj prispeva županska zveza 100 K (izmed teh je daroval dež. in drž. poslanec g. dr. Gregorin 20 K) za razstavljalec kraškega terana na IX. avst. vinarskem kongresu v Gorici.

Barka pri Divači. — Mirulo leto se je ustanovilo pevsko in bralno društvo »Novi Balkan«. Kl ima namen gojiti prosveto med ljudstvom. Ker je društvo še mlado in stoji na šibkih nogah, je sklenil odbor prirediti veliko pomladno veselico dne 7. julija t. l. z jako bogatim in zanimivim sporedom, da si tako nekoliko gmožno opomore. Nudi se s tem sl. občinstvu par uric neskaljenega domačega življenja na naših malih lepah planinah, odkoder se nam tudi ponuja krasen razgled daleč na okrog. Mladina bo pa tudi imela zabavo ob zvokih valčkov in drugih plesnih komadov. Ob svitu zvezd pa bodo svigali umetniški ognji, a smeja bo dovolj pri šaljivem srečanju. Kdor ljubi domačo zabavo in se rad naslaja ob čilih mladih pevskih glasovih, gotovo ne zamudi te lepe prilike. H koncu bodi pa še tudi povedano, da dobi vsi delež — od eventualnega dobička — tudi naša dobrotnica CMD.

Danes v Sežano na sokolske slavnosti!

Vesti iz Istre.

S Pomjansčine. V ponedeljek, dne 18. t. m., je bil v Kopru vojaški nabor za nekatere občine koprške okolice. Smarski fantje — mimogrede bodi povedano, da so Smarje narodno najbolj zavedna vas pomjanske občine —, so se udeležili nabora v velikem številu in s slovensko trobojnico na čelu. Ko so prišli do koprskih vrat, so jih tam navzoči žandarji in policaji mirno pustili skozi, tako da so prišli s trobojnico in pojoč narodne pesmi skozi glavno koprsko ulico na stolni trg. Do tam se ni zgodilo ničesar; le par trgovcev, ki imajo zahvaliti svojo ekzistenco slovenskim okoličanom, je pobesnel in zavpilo parkrat: »ščavi«. Na trgu pa so jih orožniki na zahtevo policije ustavili, češ, da lahko nastanejo izgredi. Zahtevali so, da jim ali izročijo zastavo, da jo shranijo in da jo v tem slučaju dobe po naboru, ali pa, da se žnjo odstranijo. Naši fantje so zastavo izročili. To je prvi slučaj, da je prišla naša trobojnica na glavni koprski trg. Po naboru pa policija ni hotela izročiti zastave, ravno tako ne okrajno glavarstvo, ki je obljubilo, da se pošlje zastava v četrtek, dne 21. t. m. Tako so držali obljubo. Ali tudi v četrtek ni hotelo biti zastave. Zato se je polastilo vse vasi razburjenje. Posebno, ker je zastava v rokah koprške policije. Govorilo se je, da so zastavo zažgali. Pristojne oblasti prosimo, naj se ne igrajo z ognjem. Izročili smo svojo last dobrovoljno in smemo tudi zahtevati, da se nam jo vrne. Apeliramo na naše poslance, posebno na g. prof. M. Mandiča, da tozadevno intervenira pri namestništvu. Ako se boje izgredov, naj napravijo drugič nabor zunaj mesta. — Smarcl.

Nesreča pri stavbi »Dijaškega doma« v Pazinu. Iz Pazina nam pišejo: Danes, v soboto, okrog 10 dopoldne se je zgodila pri stavbi »Dijaškega Doma« velika nesreča. V višini tretjega nadstropja se je nahajal viseč oder, na katerega so delavci vkljub opominu stvarnega voditelja naložili preveč materiala. Stopili so potem še štirje zidarji na oder, da bi tako poizkusili solidnost odra. Kar naenkrat pa je lopnil oder na tla in pokopal pod seboj one štiri zidarje. Priskočili so drugi delavci in potegnili nesrečnike izpod podrtje. Trije zidarji so bili poškodovani, najtežje Fran Stefanutti iz Lindarja, ki je dobil težke notranje poškodbe, potem Martin Brajkovič iz Trvinja, ki se je poškodoval na glavi in tudi znotraj, ter Franc Pilat iz Maršetičev, s poškodbo na nogi. Anton Ladavac iz Pazina po sreči ni bil nič poškodovan in se je le pošteno ustrašil. Poškodovancem sta podala zdravnika dr. Gržinič in dr. Sebesta prvo pomoč, potem so Stefanuttija in Pilata prepeljali v pulsko bolnišnico. Brajkovič je ostal v domači oskrbi. Kmalu po nesreči je prišla na lice mesta sodna komisija, ki je izvršila oblastveni izvid.

Bralno pevsko društvo »Obmejna Strazha« v Strmarju (Zavije) vabi na prvo veliko veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 31. majnika t. l., ob 4 popoldne na gričku pri cerkvi sv. Ivana. Iz prijaznosti bodo sodelovala bratska društva: »Kolo« iz Trsta, pevski zbor iz Tinjana, bralno pevsko društvo iz Črnika in »Slava« iz Sv. M. Magdalene. Govoril bo naš kandidat za deželnozbornske volitve, gosp. Josip Valentič. Med posameznimi pevskimi točkami in k plesu bo svirala godba »Narodne delavske organizacije« iz Trsta. Vstopnina k veselici 40 vin., k plesu 1 K za osebo. V slučaju slabega vremena se bo slavnost vršila z istim sporedom dne 7. junija.

Vesti iz Kranjske.

»Glavna posojilnica«. Likvidacijskemu odboru še manjka nekaj izjav upnikov »Glavne« glede 30 odstotne poravnave. Ker se bo dne 1. julija t. l. pričelo z izplačevanjem dogovorjene kvote, se oni upniki (vlagatelji), ki doslej še niso pdpiljele tozadevne izjave, nujno prosijo, da t. čimprej store in z zavlačevanjem ne otežujejo likvidacijskega odbora.

»Kreditna zadruga«. Vnovič in zadnjič se pozivljajo oni zadrugniki »Glavne«, ki se doslej včasih večkratni urgenci še niso odzviali k vplačilu predpisane prispevke. Najpozneje do 1. junija t. l. se morajo zgledati v društveni pisarni, če nočejo biti izpostavljeni vse svoje življenje groznim posledicam neomejenega jamstva.

Razne vesti.

Izseljeniško vprašanje. Pismo iz Švice. Z ozirom na izseljeniške skandale v zadnjem času in z ozirom na postopanje obmejne policije, ki zahteva celo od onih potni list, ki še niso vojaški obvezanci ali pa so že popolnoma zadostili vojaški dolžnosti je pisal neki sedaj 18letni Avstrijec, Dunajčan, uredništvu Arb. Ztg. pismo, v katerem opisuje kako se mu je godilo ko je hotel iti v Švico. Pismo vsebuje v kratkem sledeče: Ker na Dunaju nisem mogel živeti s 45 kronami na mesec sem sklenil, da grem v Švico. Z mano se je odločil iti tudi eden mojih prijateljev. Pred odhodom sem šel na policijski urad v Kandlgasse in sem vprašal nekega komisarja, če potrebujem za pot v Švico potni list. Mož mi je izrecno rekel, da ne potrebujem potnega lista. Par dni nato sva se poslovlila jaz in moj tovariš na zapadnem kolodvoru od svojece in znanec, kupila sva vozne listke v La Chaux-de-Fonds in hotela stopiti v vlak. Kar stopi k nama neznan človek in naju vpraša kam se peljete. Midva sva mu seveda povedala. Neznane naju je nato vprašal če imava pot-

ne liste. Jaz sem mu povedal, da me je poučeval policijski komisar, da jih ne potrebujem. Nato naju je mož aretiral. Pokazala sva vse druge potrebne listine, toda zaman, odpeljal naju je na policijo, kjer so naju zaprli skupaj z raznimi hudodelci. Še le drugi dan naju je po dolgem izpraševanju izpustil neki uradnik, ki naju je poučil, da lahko potujeva v Švico, če dobiva potne liste. Rekel je, da naju bi bili v Inomestu itak prišli in pripeljali sem, kjer bi bila kaznovana s 6 tedni zapore. Priskrbela sva si potne liste in sva odšla v Švico, kjer se nama sedaj dobro godi. — Nekega moudra na Dunaju se je hotela izseliti s svojim 15letnim sinom k svojim sorodnikom v Ameriko. Policijsko ravnanjstvo pa ni dalo vdovi za fanta potnega lista. Žena je vložila pismeno prošnjo za potni list. Ta prošnja še ni rešena.

Jezuiti izgnani iz samostana. Francosko ministrstvo notranjih stvari je zaukazalo, da se mora zapreti jezuitski samostan »Naše Gospe na Visoki gori« v občini Mouvaux v bližini mesta Lille. Bilo je to v soboto. Oblast je ukrenila vse potrebno, da bi ne prišlo do kakih izgredov. 70 orožnikov se je postavilo okrog samostana. Ob 4 popoldne so vladni funkcionarji potrkali na železna samostanska vrata. Opirat ni prišel nihče. Poklicali so nato ključničarja, ki je odprl mala vhodna vrata. V samostanu se je nahajal opat Lestienne, še nekaj drugih redovnikov ter dva ali trije laiki, ki so bili vsi v kapeli, kjer so molili. Vrata kapele so bila zaklenjena. Trkali so tudi tu, a ker ni nihče odprl, je ključničar zopet siloma odprl vrata. Zastopniki vlade so vstopili in pojasnili opatu namen svojega prihoda. Opat je prosil dovoljenja, da sme prenesti Rešnje telo v cerkev sv. Germana, kar so mu dovolili. Neki član civilne delniške družbe Visokogorske je prečital protest proti zapretju samostana. Ko je ključničar odpiral vrata petdeseterih samostanskih celic, je prišel župnik cerkve sv. Germana z dvema vikarjema in je prenesel Rešnje telo v svojo cerkev, za njim pa je šlo kakih tristo oseb, ki so prepevale psalme. Ponoči je namesto redovnikov spalo v samostanu kakih dvajset orožnikov.

Anekdote iz balkanske vojne. Pred pričetkom znane velike bitke med Srbi in Turki pri Bitolju, je zapazil neki oficir nekega svojega vojaka, kako je sezuval čevlji in ga nekaj popravil.

»Čemu to«, ga vpraša oficir.

»Zulji me, gospod poročnik«, je odgovoril vojak, »in sedaj popravljam čevlji, da mi bo bolj primerne«.

»Pa zakaj delaš to ravno sedaj pred bitko«, ga vpraša poročnik začuden, a vojak mu mirno in z nasmehom odgovori:

»Pozneje vendar ne bo časa za te stvari; skoro se prične bajonetni naskok in jaz sem se bal, da bi moral zaostati, če bi me žuljili čevlji«.

2.) Blizu železniške postaje pri Kumanovu so ležali ranjenci, ki so čakali, da pride sanitetni voz. Med njimi je bilo tudi več težko ranjenih. Vsi so bili žejni in prosili za vodo, ki jim je za zdravnik niso hoteli dati. Le če je mogel priti kdo sam do studenca, se je lahko napil. Neki težko ranjeni vojak je šel do studenca na bergljah in prosil vode. Prijatelj mu jo takoj da in mu napolni potem z vodo še njegovo čutarico. Ranjenik se je zahvalil vojaku za prijaznost, se vrnil potem zopet na svoje mesto in legel. Zraven njega je ležal težko ranjeni bolgarski vojak, ki je prosil za kapljico vode.

»Daj brate«, — pravi Bolgar — »daj mi kapljico vode, da ne umrem«.

»Na Bugarin«, — pravi srbski ranjenec in mu da čutarico z vodo, ki jo je izpil Bolgar do dna.

Drugi vojaki so protestirali, ker mu je dal vodo in klicali glasno:

— »Zakaj si dal vodo njemu prej nego nam? On je streljal na tebe, mi smo te branili in ti mu daješ sedaj še vodo«.

»Nič zato«, — odgovori ranjenik — »samo da nam ne umre v Srbiji lačen in žejen«.

3.) Bilo je po demobilizaciji v nekem mestecu v notranjosti Srbije. Ubožen kramar se je vrnil živ in zdrav iz vojne in pričel pripovedovati svojim prijateljem in znanec svoje doživljaje v vojni.

— Borili smo se — pravi vsi samozvestno in smo zato tudi zmagali. Bili smo hrabri junaki.

— Junaki! — ga je hotel nekdo podražiti. — Če si bil junak, brate moj, kje imaš odlikovanje, ki je nosijo vsi junaki?

— E, imam je tudi jaz, — odgovori kramar in si razglaži prsa, na katerih je bila velika ranja, ki jo je dobil v vojni. Evo ti moja medalja za hrabrost, ki jo bom nosil celo življenje.

Obsodba po 102 letih. Dne 5. majnika 1. 1812, dva tedna predno je bila proglašena ameriško-angleška vojna, so zaplenili Amerikanci angleški parnik »Lord Nelson«. Anglija je tožila Združene države za odškodnino, in mirovno sodišče v Washingtonu je šele sedaj po 102 letih obsodilo Združene države, da morajo plačati Angleški za imenovani parnik 25.000 dolarjev odškodnine in pa 5 % obresti.

Policijski pes zasledil zločinca. V Banjaluki so te dni neznan tatovi vlomili v hišo Lazarja Miroslavića in mu odnesli 320 K denarja. Policija je takoj po naznativni dogodku privedla na lice mesta policijskega psa »Baldo«, ki se je takoj pripravil na zasledovanje. Tekom polurnega zasledovanja se je ustavil pes pred hišo Nazarija Bahtijarevića in hotel s silo udreti v hišo. Orožniki so mu odprli vrata in »Baldo« je v resnici našel v sobi tatva Milkovića, ki ga je takoj popadel za prsa. Pri zasledovanju je Milković v resnici priznal tatvino.

tvom in izletnikom na
vse kraje. - Cene po dogovoru.

Dolgo 9. Telefon 236 R. 8.
Ceniki na zahtevo zastonj.

že preje s pogodbo določi, da pripada izvršitev oz. izdaja patenta le skupno vsem lastnikom patenta ter da se na vsak način natančno določi, kateri del dobička ali izgube vsakemu pristaja.

41. V Avstriji (različno od Ogrske) ni mogoče prisiliti odvisnega, da odstopi svojo iznajdbo predpostavljenemu zato, ker jo je napravil v njegovi obrtovanici in z njegovimi sredstvi in ni pravno veljavna pogodba, ki bi ga k temu prisilila, ne da bi mu zagotavljala primerno odškodnino.

42. V Nemčiji, kjer so dosedaj pripadali izumi odvisnih gospodarju, se namerava z novim zakonom priznati izumitelju nesporno in brezpogojno čast, da sme figurirati njegovo ime v patentu, čeravno ga mora odstopiti gospodarju proti odškodnini (in ne zastopni).

III.

Mednarodno prioriteto pravo.

Na podlagi pariške mednarodne konvencije z dne 20. marca 1883, bruseljskega dodatka z dne 14. decembra 1900 in vašingtonske revizije z dne 2. junija 1911 zaprosi, kdor je naznanil v Avstriji patent, lahko zanj tekom dvajsetih mesecev v eni izmed držav mednarodne unije v varstvo obrtne posesti, ne da bi se mu moglo očitati pomanjkanje novosti radi njegovih predhodnih prošenj.

O prioriteten pravu je žalibog razširjeno popolnoma napačno mnenje, da je od objave prošnje patenta v Avstriji izum za leto dni varovan v vseh državah unije. Nič ni bolj napačnega. Po mednarodni konvenciji ni mogoče odkloniti tekom 1 leta prošnje z motivacijo, da ni novost, ker je bila že objavljena od patentnega urada druge države; kar ne ovira odklonitve iz drugih vzrokov, ki so v zvezi z dotično zakonodajo.

Mednarodna konvencija pa ne brani izumitelja pred onimi, ki poznajo, ali pa tudi ne, njegovo prošnjo in ga prehitijo v tujini, izrabljajo iznajdbo ter prosijo za predmet uporabe ali naravnost za patent iznajdbe.

45. Kdor je izgotovil kak predmet, ne da bi ga dal patentirati, ali je že vse ukrenil za izdelbo predmeta, preden je dobil izumitelja naznanilo, da je njegov patent dosegljiv, lahko doseže v nekaterih državah, kakor n. pr. Nemčiji, pravico preduporabe, t. j. pravico proizvajanja in obrtnega razpečavanja patentiranega predmeta v delokrogu lastnega podjetja neodvisno od patenta.

46. Ta prednost uporabe je v tesni zvezi s posamezno tovarno ter se odstopi ali prenese na tretje osebe le z njo; razširiti se pa ne more na druga podjetja ali tovarne, tudi če pripadajo istemu gospodarju. Čeravno je ta pravica prednosti uporabe tako omejena, vendar lahko povzroči veliko škodo lastniku patenta; važno je torej da se to po možnosti prepreči, res je, da se morajo ukreniti priprave za doseg prednosti, brez slabega namena, vendar je težko dokazati morebitno goljufijo.

V Nemčiji so celo ljudje, znani pod imenom patentnih »kun« (Patentmarder), ki sistematično izvršujejo to. Ti proučujejo objave tujih patentnih uradov, posebno one avstrijskega, preskrbijo izdelovanje predmeta ter si tako zagotove v Nemčiji prednost uporabe, še preden je predložil izumitelj in lastnik inozemskega patenta svojo prošnjo. Razum ugodnosti, da so si pridobili odjemalce, ker so preje začeli, ne plačujejo nobenih pristojbin ali stroškov za patent ter zamorejo ponuditi blago ceneje.

Najnovejši patentni zakon, t. j. holandski, z dne 7. novembra 1910 se izraža zelo jasno v tem oziru. Odst. 2 § 7 se glasi: »Kdor predloži na inozemskem brez slabega namena prošnjo, preden zaprosi za prioriteto drug, si zagotovi s tem činom pravico priznanja preuporabe.«

Druge države, kakor Severo-ameriške Združene države podeljujejo patent izuma celo vsakemu, ko vložijo prošnjo pred izumiteljem. Anglija je končno priznala po odlogu Solicitor general de dato 9 in 15 novembra 1906 ter svečana 1907, da je mogoče podeliti več patentov za isto iznajdbo.

Kakor je razvidno ne brani mednarodna konvencija izumitelja napram tretjim ampak le proti javnosti, povzročeni po njemu samem s prvo objavo.

Kdor je kaj izumil, za kar je važno, da si zagotovi patente v inozemstvu, mora podati prošnjo v vseh državah, kjer inallahko koristi, ne da bi čakal na izid avstrijskega patenta in na vsak način, preden so tretji o tem obveščeni, ako noče biti oropan sadu svojega truda ter zapostavljen po kakem izkoriščevalcu patentov. K prioriteten pravici je zadnje zateči se le tedaj, ko ni mogoče drugega ukreniti.

53. Vašingtonska konvencija zaznamuje napredek, v kolikor se tiče minljivosti poznejših patentov, ki niso mogli prej trajati več kakor izvirni patent, ko so sedaj od tega neodvisni.

Tekst tega dodatka se glasi: § 4 bis) Les brevets demandés dans les différents pays par des personnes admises au bénéfice de la convention aux termes des articles 2 et 3, seront indépendants des brevets obtenus pour la même invention dans les autres pays adhérent ou non à l'union.

Cette disposition doit s'entendre d'une façon absolue, notamment en ce sens que les brevets demandés pendant le délai de priorité sont indépendants, tant au point de vue de la durée normale.

Elle s'applique à tous les brevets existant au moment de sa mise en vigueur.

Nadalje obvezuje vašingtonska konvencija prosilca mednarodne prioritete, da navede v prošnji sami in sicer datum in kraj izvirne prošnje, katera naj tvori podlego zahtev. Ta navedba je pozneje nemožna.

Strojna tovarna Königsfeld - Brno

tovarna strojev in železniških vozov d. d. v. Simmeringu prej. H. D. Schmid
Königsfeld pri Brnu

Stroji za izdelovanje leda in hlada

po sistemu LINDE (z amonijakom) (čez 8400 naprav)
in sistem z oglj. kislino ZA MALI IN VELIKI OBRAT

Parni stroji, parni kotli, sesalke, motorji-cestni valjarji
in stroji za obdelovanje lesa

Zahtevajte prospekt km. 7.

Splošna hranilnica v Trstu

je edini slovenski denarni zavod na Primorskem, ki je upravičen
sprejemati hranilne vloge, za katere se zahteva

pupilarna varnost.

Pri Splošni hranilnici vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok.
Vložna obrestna mera 4%; dvakratna kapitalizacija v letu.

RENTNI DAVEK PLAČUJE HRANILNICA SAMA.

Posojila na poslopja in zemljišča po ugodnih pogojih.

Uradi: Via di Torre Bianca št. 41; uradne ure: 9-12; 3-5.

Kabaret Varieté Maxim

TRST - Via Stadion št. 10 - TRST

CARLO MAURICE, ravnatelj-lastnik. - Ferdinand Leopoldi pri glasov. »Kupfeld«.

Zadnji spored te sezone z umetniki prve vrste.

Začetek ob 9 zv. od 15. do 31. maja 1914. Konec ? ? ? ? ?

La petite Lotte imenovana mala Voetie Gilbert, Palma Clair, fantastična

plešalka. Fritz Stadler, kabaretištkin. Maried Frieda, pevka. Morgan Grada,

subretka. Frida Moritana, plešalka. Mita Manuela, pevka. Giorgina Ce-

lomba, italijanska zvezda. Enrico Hoppe, komik. Marzipan Duet.

Prednaznanilo! Dne 31. maja zadnja predstava te sezone, in častni

jubilni večer jako priljubljenega ENRICO HOPPE.

Vstopnina: Prvi prostor K 2. - Drugi prostor K 1.

Ljubljanska kreditna banka

podružnica v Trstu

Centrala: Ljubljana.
Podružnice: Split, Go-

ulica Caserma II.
Telefon: 5-12.

Delniška glavnica: K 8.000.000—
Rezervni zak. ad: K 1.000.000—

lovec, Sarajevo, So-

Blagajna je odprta od 9-12/2 in 2/2-5

ria in Celje.

Izvršuje najbolje vse v bančno stroko

spadajoče tranzakcije.

Vloge na knjižice 4% netto.

(rentni davek plača banka iz svojega).

vloge na tekoči in žiro-račun najboljše

po dogovoru.

Sprejema borzna naročila za vse tu- in

inozemске borze.

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

Žvepleno zdravilišče Varaždinske toplice, (Hrvatsko).

Železniška, poštna, telef. in brzjavna postaja. Nov zdraviliški hotel z električno razsvetljavo

staroznana radioaktivna žveplena kopel 58 C

prilagojena za trganje, revmo, lshijo

itd. Pitna zdravilišča za bolezn i v vratu,

krhiju, prah, jetrih, želodec in v črevih.

Električna masaža, blatno, ogijjkovo kisle, solne in soperne kopelji. Odprto celo leto. Moderni

komfort. Novi hoteli. Kraina okolica. Vojska godba. Prospekti xastanj od zdraviliškega ravna

teljstva. Zdraviliški zdravnik dr. I. Lochert.

M. Aite nasledniki

Trst, ulica Nuova 36-38.

Priporočata cenjenim odjemalcem svoji veli-

kanski zalogi vsakovrstnega manufakturnega

blaga za pomladno in poletno sezono po naj-

nižjih cenah, da se ni bati največje konkurence.

Se priporočata kot Slovence

O. Milič F. Sužemlj.

LEPE OBLEKE ZA BIRMANCE

v zelo veliki izberi pri

BOHINEC & Co Trst

ulica Ponterosso 8, vogal ul. Nuova 13

Vsakovrstne obleke za moške
dečke in otroke.

Fine, elegantne obleke, katere izdelujejo najboljši krojači.

A. SBOGAR kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico

za nikliranje, posrebranje, bakranje itd. Nd.

Trst, Via Gastone Donizetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.

Popravila priprave za točenje piva, motorje na gas in bazein, sesalke, kralne stroje,

motocikle, biokide in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprava za

električno razsvetljavo, električne motorje in vadigovalnice, električne zvonca, telefonske

in vsako delo elektrotehniško. - Zaloge žrnke, stekel za gas in elektrike in drugih predmetov.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Velika zaloga in tovarna pohištva

ANDREJ JUG - TRST

via S. Lucia 5. via Fabbri 10.

Bogata in lepa izbira finega in navadnega pohištva in

tapetarij. Telefon 17-30. Svoji k svojim!

Tovarna z električnim ob-

ratom via S. Martini 21.

Kmetijski vestnik.

Trtna ali grozdna plesnoba (oidium).

Grozdna plesnoba je pri nas pravzaprav že stara znanka, razširjena je tu že mnogo prej, nego peronospora. Kot najboljša sredstva zoper njo se je do sedaj izkazalo edino le večkratno pravočasno opravljanje vseh trdnih delov z najfinije zmetim žeplo. Namesto navadnega žepela rabijo vinogradniki v novem času s prav dobrim uspehom žeplo, ki je pomešano s 3 do 5% enako fino zmlete bakrene galice (zolfo ramato), kajti to bakreno žeplo ne prepreča le plesnobe, ampak spopolnoma tudi učinek škropljenja proti peronospori, ker se s puhanjem spravila bakrena galica lažje v grozde, nego s škropljenjem in to je v vlažnostnih časih veliko vredno. — Škropiti se more sicer kakor po navadi tudi pri uporabi bakrenega žepela, kateri je bolj zagotovljen uspeh obrambe proti peronospori.

Kakor več ali manj vse glivične bolezni naših kmetijskih rastlin povzročajo tudi trtno plesnobo vlažnostno vreme.

Peronospora sliči napada tudi plesnoba pred ali po cvetenju vse zelene trne dele, vendar s to razliko, da se naseljuje le na površju, dočim se peronospora vgloblja v notranje dele listja, oziroma mladik in jagod; zato so tudi od peronospore obbolele jagode znotraj rujave, od plesnobe napadene jagode pa ostanejo znotraj zelene.

Ce opazimo na grozdju in sčasoma na listju in mladikah neko sivo pepelo podobno prevlaklo, ni dvoma, da imamo v vinogradu trtno plesnobo, ki se, ako močno nastopa, tudi izdaja po plesnivem duhu.

Ker se, kakor rečeno, plesnoba glivica naseljuje le na površju jagod in drugih trdnih delov, jo je lahko ovirati v razvoju tudi še, če se je že tu in tam pojavila, dasi je tudi tu boljše bolezni odvrati nego pa vračati, dočim je peronospora mogoče le odvrati s pravočasnim škropljenjem zdravih trdnih delov, da bolezni ne šli ne more. Kakor so se navadili naši vinogradniki škropljenja, tako se bodo morali še boljše navaditi žepljanja, če bodo hoteli imeti dovoljen uspeh.

Žeplati se mora prvikrat, ko se pokaže grozdje, drugičkrat pred ali med cvetenjem in tretjičkrat, ko pričneta grozdja dobivati debelost graha. Če se pozneje vzlic temu še na kakih trti pojavi plesnoba, jo je takoj požveplati s sosednimi vred. Žepela se naj pri lepem vremenu, ko je prenehala jutranja rosa in sicer tako, da je žeplo fino in enakomerno liki megla razdeljeno.

Pod vplivom solne toplote se spremeni žeplo v žeplo soklino in žeplov dvokis, kateri zadušijo plesnobo, oziroma prepreči razširjanje plesnivih gliv. Uspeh je tem boljši, čim finše je žeplena moka, čim natančneje se delo opravi in čim lepše je vreme.

Dežuje preje, nego je solnce zažgalo žeplo, tedaj je žepljanje ponoviti.

Nekateri se ne morejo prav sprijazniti z žepljanjem, češ, da dobiva most, oziroma vino neprijeten duh in okus po žepelnem vodu, ki spominja na gnila jaja. Pri zgodnjem žepljanju se tega ni treba bati; le, ako se pozno žepela in ako se žepela preveč na debelo nasuje, je mogoče, da ostane nekaj žepela na grozdju do trgatve. V tem slučaju je treba most prečeti, oziroma ločiti od gošče, predno začne vreti. Če bi to še ne pomagalo, je potem po glavnem vretju vino parkrat razpršeno prečeti v nekoliko zažveplan sod in in neprijeten duh, oziroma okus, izgine gotovo. Vsekakor pa je bolje imeti vino, če tudi s takim neprijetnim okusom, ki se da sicer odpraviti, nego pa nobeno.

Gotovo je tudi, da bi v naših vinogradih manj grozdja segnilo, ako bi naši vinogradniki pridneje in vestneje svoje trte žepljali proti trtni plesnobi.

Kedaj naj se trava na senožehtih pokosi za seno?

Travniki naj se pokosijo le mogoče zgodaj kos, seveda tudi ne toliko prezgodaj, da bi se premalo nakosilo. Kolikor mlajša je trava, toliko več ima v sebi redilnih snovi, zlasti dušičnih in fosforovokislih spojin. V mladih rastlinah je stanišče nežnejše in zato lažje prebavno. Čim bolj se rastline razvijajo, tembolj se manjša njih krmilna vrednost, ker razmerno izgubljajo redilne snovi in se lahko prebavno stanišče pretvarja v težko prebavno lesno stanišče. Ko rastline odcveto, preneha tvorjenje dušičnih snovi, za tvorjenje seme na se porabi fosforova kislina, ki je nabrana v rastlinah, in vedno več je težko prebavne lesne vlaknine. Za napravljanje sena je najbolje travnike kositi tedaj, ko rastline prične cveteti, ali tik pred časom, ko je ves travnik v cvetenju. Košnja odkladati čez ta čas, ali, da rastline dozore in se potrdijo, vedno pomenja izgubo redilnosti. Večja množina sena iz starejših rastlin je največkrat le navidezna, ker se debelosteno sena manj gosto da zložiti, nego sena iz mladih rastlin, ki imajo še nežne in upogljive bilke. Pozna košnja pa tudi slabo vpliva na košnjo otave.

Žveplenokisli amonij, ki se dobiva v plinarnah — poraben za gnojenje?

Žveplenokisli amonij, ali amonijev sulfat, je sploh postranski izdelek plinarn in je izborno dušičnato gnojilo. Plin, ki se dela v plinarnah iz premoga, je onesnažen z amonijakom ter se čisti na ta način, da se stiska skozi vodo. Ta voda ima potem

v sebi veliko amonijaka, ki se s pomočjo žveplove kisline izpremeni v žveplenokisli amonij, t. j. rjavkasto sol, ki služi kot izborno dušičnato gnojilo. Amonijev sulfat je pa le tedaj poraben za gnojilo, če nima v sebi rodanovega amonija, ki je hud strup za rastline. Če kupite v naši tržaški plinarni amonijev sulfat, vam morajo jamčiti za določeno vsebino dušika in za to, da nima v sebi nič rodanovega amonija. — Amonijev sulfat, kakor se prodaja po kmetijskih družbah, ima navadno 20% dušika in stane 100 kg okoli 34.— K. Na tej podlagi in po teh cenah morete primerjati, če je cena temu gnojilu v tržaški plinarni primerna. Slišali smo, da so cene temu gnojilu v tržaški plinarni izredno ugodne; če torej ta amonijev sulfat odgovarja gori navedenim zahtevam uporabnega gnojila, bi bilo le želeli, da bi se naši kmetovalci čim najbolj posluževali te ugodne prilike, da ga ne bo treba izvažati kar po cele vagone v Italijo, kakor se do sedaj dogaja, temveč da ostane doma v prid našemu kmetijstvu. Amonijev sulfat je izvrstno dušičnato gnojilo za vse rastline; izborno je z amonijevim sulfatom gnojiti trte, seveda ne premočno, drugače prebujajo rastejo, kar tudi ni dobro. Seveda je zelo važno trte gnojiti tudi s fosforovo kislino in s kalijem.

Kako se zatré rak na mladem sadnem drevju.

Rak napada razna sadna drevesa, toda najbolj jablane. Raka razločujemo dvoje vrst, in sicer zunanjo in notranjo. Zunanji rak pričenja razjedati kožo in deblo od zunaj ter napravlja neko črknato izdolino. Iz nje se začneja večkrat cediti neka smrdljiva tekočina. Notranji pa razjeda znotraj ter dela večje ali manjše zaprte izbuhline, ali bule, na zunanjo stran. Rak napada mlada in stara drevesa, in sicer se naseljuje na vseh drevesnih delih. Najrajši se rak napravlja tam, kjer se drgneta dve veji, ali če je bilo drevo drugače močno ranjeno, bodisi s kakim orodjem, z lesom, po krvavi uši itd., ali pa da je bilo ožgano, zapečeno, odnosno zmrazilo. Če se ranjeni deli počasi celijo, se med tem časom navadno tudi naseljuje rak. Nadaljnji povzročitelji raka so: slaba, mokrotna, izpita, trda zemlja, tako, da se drevo le počasi razvija; cepljenje močno rastočih vrst na prešibko rastoče divjake in nasprotno, torej nepravilen tok soka itd. Rak se tudi prenaša z drevesa na drevo z bolnimi, že napadenimi cepiči. Če je nam znan vzrok te bolezni, potem se da temu lahko in kmalu odpravi. Slabo, odnosno močno rastoče vrste je podlogi primerno nad zdravim delom precepiti, pregošte veje odstraniti, preveliko vlogo po možnosti odpeljati, slabo zemljo okoli drevesa z boljšo nadomestiti, ali z gnojenjem zboljšati. Začetne rane se kmalu zopet začelijo, če se namažejo z nekoliko gorkim katranom ali karbolinijem, zlasti če se pri rani z nožem izreže, kar je vsekakor priporočljivo. Poslednje delo se more seveda izvršiti le pri manjših, finih vrtnih drevesih, ker drugače tako ravnanje povzroča prevelike stroške, pač pa se manjše s karbolinijem hitro izvrši in je ceno. Kdor more, ravna dobro, če večje rane s cementom ali z malto zalije ter obveže. Priporočila se nadalje puščanje soka. V tem slučaju se koža prereže podolgem 3 do 5 krat na okrog, in sicer kakih 20 cm pod in nad napadenim delom. Prav močno napadeno drevesa je pa najbolje popolnoma odstraniti, zlasti če so pregosto posajena, ter vse sežgati, da se razširjanje po možnosti omeji. Če je raku vzrok slaba zemlja, se taka drevesa, če so mlada, drugim, v boljšo zemljo in lego presade, dotični prostor pa z drugim, tej bolezni nepodvrženim drevjem zasedi.

Kakšna umetna gnojila se rabijo za zelenjad?

Umetna gnojila se tudi pri zelenjadi in pri cvetlični izborni sponasajo in ovirajo na vrtno razmnoževanje škodljivcev v zemlji. Če gnojimo s hlevskim gnojem samim, nimamo vedno zaželenega uspeha, ker je hlevski gnoj bolj enostransko gnojilo, je pač močno dušičnato, a pri nas mu navadno nedostaja fosforove kisline in kalija. Obe ti redilni snovi ste pa silno važni tudi za uspevanje povrtnih rastlin. Sicer si ni misliti vrtnarstva brez hlevskega gnoja, ker ta pospešuje razmnoževanje prstnih bakterij, ki so za rodovitnost neobhodno potrebne. Vrtna zemlja bodi torej vsekakor s hlevskim gnojem pognojena in zagnojena, a najvišji pridelek se doseže s pridevom umetnih gnojil. Na že zagnojeno vrtno — kakor so navadno vsi vrti — se priporoča gnojiti, oziroma narediti poskus s 4 kg amonijevnega sulfata, 4 kg rudniškega superfosfata in s 4 kg kalijeve soli na aru t. j. na 100 m² ali na vsakem m² 40 g teh gnojil. Ta gnojila je treba pred porabo dobro skupaj zmešati ter jih par dni pred setvijo ali saditvijo na obdelanem svetu spraviti plitvo pod zemljo. V trgovini se nahaja tudi takozvano vrtno gnojilo (mešano umetno gnojilo za zelenjad, cvetice in rastline v cvetličnikih), ki ima 10% v vodi raztopne fosforove kisline, 10% žveplenokisli kalija in 4% amonijevnega dušika.

ODLIKOVANA POKRMA IN SLOVENSKA
MIRUSCH
Trst
Piazza San Francesco
1° Assist 7
Prodaja moka I vrste
sladice in prepečenec
(biškote) naj-
boljše vrste, velika
izbora bombonov,
svež kruh trikrat na
dan izdelan z
električnim strojem.

Buteljke, fina desertna vina, dalmatinska
in istrska vina z razprodajanjem, pivo v
steklenicah. — Postrežba točna. : :

O priliki birmo
velik dohod ur, veriže,
zlatih in srebrnih pri-
veskov. Znižane cene.
RAJMOND BIZJAK
Trst, Campo S. Giacomo 4

Mirodilnica in dišavarnica JOSIP PETORIČ
Trst: Contrada V. Acquedotto 19, tel. 23-69
Podružnica: Via Lazzaretto vecchio št. 32, Via Apiani št. 4 in Via
Montorsino (Rojan) Z. - Zaloga na debelo V. Lazzaretto vecchio 32
Medicinalne in tehnične lekarije. Specializirata dišav
in mila. — Toiletne potrebščine za gospo, gobe
(direktni uvoz) i. t. d.
Izključna zaloga gum, predmetov tovarne Gard
Frères. Specializirata higijeničnih potrebščin. Dva-
najserica K 1.80, 2.20 in 2.40. (Proti pošiljati tudi
v znakah — 80 stot. pošiljem poštne prosto 3
uzorci. — Tajne pošiljave.

Mirodilnica Ant. Ursich
Trst, Barriera vecchia 14
Zaloga barv v prahu, čopičev, firnežev,
krtač, dišav, lanenega olja, ribjega olja,
naftaline in praškov proti mrčesom. —
Pošiljam po povzetju. — Cene zmerne.

Za pokrivanje
in varstvena obveza različnih ranitev, da se z
onečiščenjem ne morejo razviti v hude in težke
celjve rane, je najboljša, mečilo vlačno mazilo
Praško domače zdravilo
varuje rane pred onesnaženjem in vnetjem, blaži
bolečine, povzroča hitro zdravljenje in je vsled
različnih izdatnosti kot mečilo vlačno mazilo v
vsaki hiši neobhodno potrebno.
Škatljica 70 stotink. Dnevne pošiljave ako se
pošlje naprej K 3.16 za 4 škatlice K 7.—, za 10
škatel franko na vsako postajo.

B. Fraigner, c. kr. dvorni dobavitelj, Lekarna
pri "Crnem Orlu", Praga Mala
strana ogel Nerudove ul. 203.
Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.
Vsi deli ambalaže
nosijo varstveno
znamko

Točne ure prodaja
Emilio Müller
najuglednejša in najpo-
glednejša prodajalnica ur v
Trstu, via S. Antonio
(vprag ali S. Nicolò).
VELIKA IZBERA
Vzroke, stališ, srebr-
nih, kakor tudi ston-
skih ur vsake vrste.
Telefonsko leto 1914.

Zmaga na vsej črti!
Waffenrad
najbolje kolo monarhije
dobiva vedno nove odjemalce.

KOSMOS dobro: ceno
Pripo- ljud-
je tudi sko-
Austrijska tovarna orožja STEYR.
Zastopniki: Trst: Rudolf Röll, ul. Acquedotto 21
Gorica: F. Batelj, Via Duomo 2, Sv. Lucija:
I. Suligoi, Pula: Fran Duda, V. G. Carducci 14

!!! BIRMA !!!
Velika zaloga predmetov za birmo!
Pozor na ime! Leone Fano, zlatar **Pozor na ime!**
Trst, Passo S. Giovanni št. 1 pod novimi podaljšanimi
oboki Chiozze
Zlata verižica z uro, dvojni pokrov za dečke od kron 68.— dalje
Zlata verižica in srebrna ura, dvojni pokrov, za dečke " 75.— "
Verižica čez prsi in zlata ura " za dečke " 75.— "
Verižica čez prsi in sreb. ura (tula) " za dečke " 45.— "
Srebrna verižica in ura " za dečke " 15.— "
Collier z zlatim obokom za deklice " 12.— "
Dolga verižica z zlatim obokom, za deklice " 25.— "
Dolga verižica in zlata ura z dvoj. pokrovom, za deklice " 50.— "
Dolga verižica in zlata ura z nav. pokrovom za deklice " 45.— "
Dolga zlata verižica in srebrna ura z dvoj. pokrovom " 38.— "
Zlate zapetnice za deklice " 14.— "
Uhani z dijamanti, vdelani v zlato, za deklice " 25.— "
Bogat izbor uhanov, prstanov, dijamantov, briljantov, srebrnine itd. itd. po ugodnih cenah. — Kupuje se zlato, srebro in dragocenosti proti izplačilu najvišjih dnevnih cen.

Pristno brnsko sukno
pomladna in poletna sezona 1914.
Odresek 3/10 m dolg 1 odresek 7 kron
za kompl. moško obl. 1 odresek 10 kron
1 odresek 15 kron
(suknja, telovnik, blazje) 1 odresek 17 kron
+++ samo +++ 1 odresek 20 kron
Odresek za črno salonsko obleko 20 K kakor
tudi blago za povrhnjice, turistovske lodne, svil.
kamgarne, blago za damске obleke itd. pošilja
po tovarniških cenah kot realna in solidna, naj-
bolje znana tovarniška zaloga sukna
Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)
Vzorci gratis in franko.
Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročijo
sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na
tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke
cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba
tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu.

Kupujte vse zlate in srebrne darove
za birmo
v dobroznani zlatarnici
Giacomo Paluello, Trst
Cene zmerne. Via Nuova 42. Cene zmerne.

Serafin Siega
Pekarna, Trst ul. Bosco št. 18
Večkrat na dan svež kruh. — Pro-
daja sladice in prepečenec. — Vsa-
kovrstna moka. — Postrežba tudi
na dom. — Priporoča se za obilen
obisk. — Sprejema se vsakovrstno
pecivo. : : :

Interesantno za voznike in tudi za privatnike!

Zaloga sena
in (češkega) ovsa
TRST, Via Giuseppe Parini št. 14.
Točna postrežba. - Cene zmerne.
Prodaja na drobno in debelo.

Josip Petronio, Trst
Trg Barriera vecchia 3
Zaloga preustrojenih kož (usnja) in vseh
drugih potrebščin za čevljarje.
Podplati se dobivajo po nižjih cenah.
Cene zmerne. — Postrežba točna.

Angelo Renier, Rojan 2
Novi dohod. : : : : : Novi dohod.
Perka, batist, krep, zefir, moške, žen-
ske in otroške nogavice, moške in
deške spodnje srajce, triž, zavese in
vetras na meter in zgotovljene kakor
tudi prti po jako zmernih cenah. -

Oblastveno avtorizovana delavnica
PATRIZIO PITTARO
se je preselila v ul. Giacinto Gallina 6.
Napeljava električne razsvetljave, motorjev, telefonov, električnih
zvoncev in strelovodov. Zaloga potrebščin. Izbor oglja za električne
svetilke. Točna izvršba. - Plačilo na obroke. - Brezplačni proračuni.

Oes. kr. priv
Avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1856). — (Glavnica in
rezerva 243.000.000 kron).
PODRUŽNICA V TRSTU
Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje)
sprejme v svoje
jeklene varnostne celice
zdelane od svetovne tvrde Arnheim v Berlinu
najamene proti požaru in vlom, pohra-
ne upravljanje vrednot, kakor tudi same po-
hrane zaprtih zavojov, ter da v dotičnih jeklenih
celicah v najem
varnostne škrabice (safea).
različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vred-
nostni papirji listine, dragulji itd.
varnostne celice ne more nihče drugi odprti
kakor stranke vzajemno s banko.
Uprava in shramba vrednosti v lastnih
celicah na razpolago.
Podružnica Kreditnega zavoda sprejema
hranilne vloge na knjižice
in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila
po 3 1/2 %
Rentni davek plača direktno zavod.
Savi se tudi z vsaki bankovni posli, to-
varovanjem proti izgubam na šrobanju

Glavna potniška agencija
Vincenzo Leban
TRST - Via S. Nicolò št. 1 - TRST
Ustanovlj. l. 1898. Brzojavlj. Leban-Trst

Amerika, Kanada, Avstralija, Afrika
Odprema potnikov na vse strani sveta s
železnico in z najhitrejšimi parniki čez
Oceana za 5 do 6 dni i. s. Francoska črta
iz Havre, Cunard-Linie iz Trsta, Holland
Amerika Linie iz Rittersdama, Severo-Nemški
Lloyd iz Bremena.

Dr. HORVATH
Trst, Via Nuova št. 22
ordinira za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI
od 11-1 in 5-7.
Za bolečine v nogah in sklepah od 11-12
in od 4-5. Ob nedeljah samo predpoldne.

DELNISKA PIVOVARNA
ADRIA
TRST
NAJBOLEŠE PIVO!

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepoved najboljše sloves. Narodnjak
naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam J. J. SUBAN, Trst. Telef. Nr. 26
se vam udani

POZOR! Slovenski botri in botre! Najcenejša in najlepša birmanska darila se odobri v trgovini ur in zlatanine **Alojzij Povh** **POZOR!**
Trst, Trg Barriera 3,

PRIPOROČLJIVE TURDKJE

Brivnice.
Anton Novak brivec v Trstu, ul. Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Najboljša in najlepša lasuljarska dela so izvršena v frizerskem salonu Andreja ROJIC-a v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Nova brivnica via Belvedere št. 4 se priporoča slovenskemu občinstvu. — Udani Muljevič Jurij, bivši pomočnik V. Gurina. 2006

Buffet. Priporoča se cenjenemu občinstvu Buffet v ulici Gheda št. 8. Točijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Cement. Tovarna cev in cementnih plošč. ANTON FABBRI, Trst ulica Tor S. Piero 18 blizu rojanskih obokov. Cene zmerne. 23 8

Čevljarji. Čevljarica „Alla Sartorella“ TRST ul. Arcata št. 5. — Velika izbira obuvanja za gospe in gospode. Sprejemajo se naročila ter popravila. Cene zmerne. 1447

Odlikovana čevljarica z zlato kolajno v Genov. Lastna delavnica. Sprejemajo naročila po meri in popravila. Cene zmerne. Josip Macarol, ulica Conti št. 38. 1863

Filip Pikl TRST, ulica Molino a vento 11 priporoča svojo delavnico in prodajalnice čevljev. Izdeluje po meri in prodaja poštene čevlje, vse po najnižjih cenah. „Svoji k svojim!“ 2668

V čevljarici ALBERT RAUBER na Prospeku avstrijskih in nemških tovarov. Ročno delo. Sprejemajo se popravila. Izdeluje se naročene čevlje po meri. Če ne ugraja se lahko zamenja ali pusti. Cene stalne in zmerne. 2502

Fotografija. Antona Jerčiča naslov: Trst, ulica delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd. za priveske, nagrobnice kamne in slično. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELIZZANI, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1495

Glasovirji. Ilija Fornace 13. Tovarna in trgovina glasovirjev in pianin. Razpošilja na vse kraje. Izvršuje vsakovrstna popravila. Delo z jamčeno. Cene zmerne. Svoji k svojim! 2224

Gorivo. Ivan Germek (naslednik Ribarić) priporoča za vsako vrsto vsakovrstnega goriva, drv in petroleja po nizki ceni. Pošilja tudi na dom. Trst, ulica Squero nuovo 15, telefon 2243 4032

Gostilne. Konsumno društvo v Lonjerju se priporoča cenjenemu občinstvu za obilen obisk, ker toči samo domače vino prve vrste. 2439

Karol Susić Trst, ulica Pasquale Revoltella št. 62 priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in slaščičarno, v kateri se dobi večkrat na dan svež kruh in slaščice. Vino in likerji v steklenicah. 2286

Matiija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Al buoni amici“ v Trstu, ulica Belvedere št. 39, točilnico vina in piva v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1, gostilno „Al buon Almissan“ v Rojanu, ulica Montorsino št. 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica Perarolo št. 342 (hiša Ščuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša in pivo. 2708

Gostilna - Buffet Tomažič Trst, ulica Molino a vento št. 3. — Toči pristna vina in Dreherjevo pivo brez aparata — Vedno sveža kuhinja. — Pegan Leander, voditelj. 2708

Gostilna „Alla Civetta vecchia“ Trst, Valdivia št. 27, se priporoča za obilen obisk. Domača kuhinja. Vsakovrstna vina in Dreherjevo pivo prve vrste. — Lastnik Matej Meschik. 1894

Obrtniško društvo v Barkovljah (blizu cerkve) toči izborna vina in postreže fino kuhinjo. Dreherjevo pivo. — Prostorna dvorana. Senat vrt. Krogličje. Cene zmerne. 2430

Prenočišče - gostilna - buffet Ninko Kosič Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gostje in marje jodi, kakor tudi pristno domače vsakovrstno vino, teran, in druge vrste vina, kakor tudi Dreherjevo pivo. Za obilen obisk se priporoča. E. osič. 2388

Ante Lisica, Trst 36. Zaloge vina s pridruženim gostilno. — Vino iz Vise iz Priljica prve vrste. Gostilna v ulici Casimiro Donadoni št. 2 in v ulici Campo S. Giacomo št. 15, v kateri se prodaja tudi dalmatinski tropinovec, likerji ter vermont in marsala na drobno. V vseh gostilnah se prodaja raznovrstna gorka in mrzla jedila ter prvovrstno pivo. Cene zmerne. — Priporoča se za obilen obisk. 2799

Gostilna F. Strancar ulica Giuliani št. 32 priporoča najboljša vina. Vipavsko lastnega pridelka. Istrska in druga vina. Dreherjevo pivo prve vrste. Cenjenim krmarjem in odjemalcem na debelo dostavljam vino poljubno na kolodvor, ali pa na dom. Za pristno jamčim. Dnešne cene najnižje. 2844

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo gostilno-buffet. — Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsakovrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19, nasproti cerkve Sv. Jakoba. — Lastnik Ludvik Tominec. 1802

Kleparji. Lozer Ivan, klepar priporoča cenjenemu občinstvu svojo delavnico s prodajo vsakovrstnih kleparskih izdelkov. Izvršuje vsako naročilo in popravilo v delavnici ali izven po zmernih cenah. Ulica Sette Fontane št. 34. — Svoji k svojim! 2443

Krojači. Ivan GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Chiadino in Monte št. 27, I. nad., se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna po trežba, velika izbir najnovjših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 7213

Jakob Šemerl Škedenj št. 141, priporoča cenj. občinstvu svojo krojačnico ter častiti duhovščini za katere izdeluje službene talare in mašne plašče kakor tudi vse drugo cerkveno opremo. 2173

Mizarji. Rudolf Kompara Trst, ulica Giuseppe Caprin št. 3 priporoča cenjenemu občinstvu svojo mizarstvo delavnico. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela in popravila. Načrti in projekti na razpolago. Po želji prihaja tudi na dom. 2532

M. Majcen mizar v ulici Torquato Tasso (vokal Belvedere) št. 28 se priporoča slovenskemu občinstvu. Izdeluje spalne sobe in drugo mizarstvo delavnica za vsakovrstno vrsto delo. Trst ulica S. Francesco d'Assisi 2, dvorišče. 2095

Mlekarne zajamčeno pristno, čajno maslo I. vrste. Orni grški kruh, dnevali dohodi v mlekarne LAAK, ulica delle Poste 9. — Filjalka „Monte Maggiore“ ulica Giulia 5. — Sprejemajo se naročila za „Piombir“ (mrzla smetana) garniran in navaden. 2095

Olje in kis. FR. BIAGGINI Trst, ulica Istria št. 24. Prodaja olja, kisa, mila in drugo. 313

Obleke. Nova trgovina moških in otroških oblek Rojan, za cerkvijo. Izgotavlja obleke po meri. Cene zmerne. Priporoča se za obilen obisk. 2316

Olje, kis, milo. Dobroznana trgovina olja, kisa in mila. R. Furian se nahaja sedaj v Rojanu za cerkvijo. Odpošilja po pošti od 5 l. olja naprej po zmernih cenah. 2317

Papir. Velika založba papirja za ovitke, papirna in tiskarska delavnica. Prodaja po zmernih cenah na drobno in debelo tiskarska GASTONE DOLLINAR, Via dei Gelsi št. 16, ex Marangoni. Telefon št. 27-81. 2340

Pekarne. Leopold Milin priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Vreda Largo Boschetto št. 556. Prodaja moka vseh vrst na drobno in debelo. Odprta je nova podružnica v Sv. Ivanu 703 v bližini „Narodnega doma“. 2340

Novo pekarno uljudno priporoča slovenskemu občinstvu Andrej Novak Trst, Sv. M. M. zgornja 33, hiša Kreševič. — Najfinjša moka. — Sprejemajo pecivo. 2340

Vekoslav Umek Trst, ulica Sette Fontane št. 24. Priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slaščičarno. Večkrat na dan svež kruh. Vino in likerji v steklenicah. Vsakovrstne moka. Sprejemajo se peciva. — Postrežba tudi na dom. 24

JOSIP AZMANN Zgornja Greta št. 270 priporoča svojo pekarno. 2388

Pohištvo. S. Frankovič Trst, ulica Farneto št. 41, priporoča veliko zalogo in delavnico modernih pohištva in drugega pohištva. — Izvršuje vsa mizarstva dela točno in solidno. 2175

Pohištvo in tapetarije po že znanih nizkih cenah, katere se ne dobi drugje. Spalne sobe iz vsakovrstnega lesa, rezane od 350 kron naprej. Jedilne sobe od 400 kron naprej. Nova zloga S. BRON, ul. Squero nuovo 7, I. nadst. na strani pošne palače. Po dogovoru ojačanje plačevanja. 2307

Pohištvo. Izrabite priliko, da nakupite po izredno nizkih cenah v salonu pohištva G. BRON & Co., Trst Via Rossini 26. Vsakdo si sme ogledati zalogo, ne da bi bil prisiljen kaj nabaviti. Plačilo na obroke. Triletno jamstvo. Kupljeno blago se shrani v zalogi do oddaje brezplačno. 2307

Peter Maranzana ulica Massimo D'Aze-lio št. 9. Velika izdelovalnica kuhinjskega pohištva z zalogo popolnih kuhinjskih naprav, kakor tudi posameznih komadov. Poprave vsakega pohištva. Delo solidno in tudi zaščeno. 2750

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86. — Polna s alna soba z žimnicami K 290. — V. Fonderia 12, I 23 8

Prodajalne jestvin. Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso Trgovina jestvin in kolonialnega blaga, specialiteta: pristno čajno maslo kranjske klobase in istrske testenine. — Za obilen obisk se priporoča v dani Ivan Bidovec vodja. 508

Nova trgovina kolonial in jestvin TRST, Piazza Caserma št. 5. Bogata izbira kave, rize, olja itd. Razpošilja se tudi na debelo in na dom. — Za obilen obisk se priporoča lastnik FRANJO MILLONIG. 238

Prodajalna svinjine Trst, Via Caserma 13 vsakovrstno prekajeno meso kakor tudi vsakovrstne klobase, sir in salam. Priporoča se za obilen obisk Karl Pušpan. 254

Trgovine s prekajenim mesom Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet. Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo brez aparata in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanità št. 24, (nasproti muzeja Revoltella). Lastnik: JOSIP TOMAŽIČ. 2532

Restavracije. Restavracija „Alla Stazione“ Trst, Trg železniške postaje št. 3 — Najugodnejša restavracija za potnike in meščane, ker je v bližini žužnega kolodvorja kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod nebesnim sveto zrak. Toči se izvrstno pivo in vino I. vrste. Izborno brskavo vino. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Lastnik Anton Andrijanič, bivši vratar Hotela Balkan. 1125

Šivilje. A. RIEGER Trst, Via Barriera v. 33, vrata 14. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju plesne obleke, obleke za paroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 292

Tapetarske delavnice. Rudolf Bonnes Trst, ulica S. Zenone, št. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPECARSKO DELAVNICO. Izvršuje vsakovrstna dela in navadna dela, ki spadajo v to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Tapetarski in preprogarski mojster Dragotin Puc, Trst, Via Molin grande 38 se priporoča cenj. občinstvu. 2991

Voščarne. Jernej Kopač - Gorica ulica Sv. Antona št. 2. Voščene sveče in med. 292

Železnine. Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ulica Olmo št. 14. 1895

Žganjarne. Anton Turk edina slovenska žganjarna in zaloga likerjev, v kateri se dobe vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini Narodnega doma v Trstu, ulica Carlo Ghega 10, vogal ul. Cecilia. Edina zaloga dalmatinskega tropinovec. Razpošilja tudi na deželo. 1152

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Tu se dobi bogat izbor likerjev: grški in francoski konjak, kranjski brijevec, kranjski slivovec in brskavi tropinovec in rum. Cene nizke. Izber grenčice. — Slaščice in prepečenice. Grška mastica iz Šija. — Se priporoča Andrej Antonopulo. 3-4

Žganjarna Luigi Pogorelec, Trst, ulica Giulia 507, se priporoča za obilen obisk. Pijace prve vrste. 1882

Trgovina s manufakturami.

Marija Jakšetič Trst, ulica Giuliani št. 19, priporoča svojo trgovino manufakturnega blaga in izgotovljenih ženskih oblek. Sprejemala dela po meri. 2232

Razni.

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne; kavarna, mleka ne in drugi obrti obrati. hče, vile itd. Pojanila daje Kolaršič, kavarna Corso od 9-11. 5-6 telefon št. 825 41

„Morana“ najboljše in najbolj razširjene sredstvo za čiščenje sten. Prodaja se po vsi mirodinicih. Zaloga v Trstu: M. Skrinjar. Va Ferriera 37, I n 2142

Čistilo za čevlje parkete in kovine. — GAZZOLI & Comp Via Caripson 2. Telefon 13-09. Odlikovana tržaška tovarna. 2114

Oglase, poslana, osmrtnice in vsa naznana je pošiljati »Inseratnemu oddelku« »Edinosti«, Trst, ulica Sv. Franciška št. 20. 2114

Velezaloga kolonialnega in specerijskega blaga, deželnih pridelkov

M. TRUDEN - TRST
Riva Gramula št. 12. — Telefon št. 231 in 1615

Glavna zaloga in samoprodaja moka mlina „Luisen“ v Budimpešti.
Brzjavlj: TRUDEN — TRST.

Prva jugoslovanska tovarna glasovirjev Anton Pečar
Trst — via Farneto št. 42 — Trst.
Izdeluje, popravlja, uglašuje, menjuje glasovirje, pianine itd.
Delo točno. Cene nizke.

PATENTNI UKAD
Dr. ing. vit. Gino Dompierija
TRST - ULICA MERCATO VECCHIO I - Tel. 440.

Zaloga izgotovljenih oblek
Velika izbira oblek za gospe in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. Specialiteta v vezaji. Izbira volnenega blaga.
NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu plačilu Cene najzmernejše.
ADOLF KOSTORIS
TRST, ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE
zraven „Buffet Automator“. Tel. 251, R. II. — POZOR! Skladišče se nahaja v I. n.

„Alla Fiducia“
Trst, ulica Scorzaria št. 4
vogal ulice Arcata
Prilika za birmo!
Obleke za dečke moderne barve od K 15.— naprej. Kostimi v vseh barvah in oblikah od K 7 naprej. Kostimi platneni od K 3.— naprej.
NB. Prodajalna ni luksuriозна in radi tega prodaja po zelo zmernih cenah.

Kje dobite dobro obleko?
V stari in dobroznani prodajalnici oblek in blaga katero je prevzel
Giuseppe Carlini - Trst
Piazza S. Giacomo št. 2 (Corso).
Bogat izbor moških in otroških oblek za birmo, kakor tudi izbor blaga za obleke po meri triž in platnenih oblek. — Cene zmerne.
Veliko skladišče moških in deških oblek

PODLISTEK.

Rdeči mlín.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

Eden teh dveh kerubinov je bil star okrog pet let, drugi pa se je, zdel kakoli dve leti mlajši. Njune rdeče ustnice so se smešljale v onih blaženih sanjah, ki jih pošilja bog le čisti, nedolžni otroški duši. Gospa d'Herouillova se je, naslanjajoč se na roko svojega soprog, približala k posteljicami in objela oba otroka s pogledom, ki je izražal vso njeno vročo materino ljubezen.

Tankred je izpustil soprogino roko in se sklonil nad mlajšega otroka. Dotaknil se je z ustnicami čela, ki so ga obsenečile plavi kodrkici, toda storil je to počasi, nežno, neskončno previdno, da ne bi motil blaženega sna malega angelčka.

X.

Srčni boj.

Markiza se je nasmehnila ob tej nežnosti, ki je izražala vso veliko očetovsko ljubezen. Takoj nato pa jo je obšel nepopisen občutek nemira, mogli bi reči, srčne bojazni, ko se je Tankred sklonil pokoncu. Takoj pa je izginil ta občutek, kajti markiza d'Herouillova se je nagnil prav tako tudi nad drugega posteljico in je ravno tako poljubil starejšega dečka — kakor je poljubil mlajšega....

Angeljsko lice markizino je zasijalo v srčni radosti. Solza ginenosti in hvaležnosti se jej je zalesketala v očeh in izpregovorila je ginenja s tresočim glasom: — Potemtakem tudi ljubim mojega Pavla?

— Če ga ljubim? — je odgovoril Tankred ognjevit.

— In zakaj bi ga ne ljubil prav tako, kakor ljubim njegovega brata? Saj je vendar tvoj sin.... Zato mi je prav tako ljub in drag! Prisegam ti, da moje srce ne pozna razlike med njim in Armandom.

Mlada gospa je ovila roke ljubljenu možu okrog vratu in ga vroče poljubila. Potem pa je rekla:

— O, dober si, kakor sam bog, in ko bi ne bila tako srečna, da bi živela s teboj, bi si izprosila od nebes kot največjo milost, da bi mogla umreti zate!

— Draga, iskreno ljubljena Pavlina, je odgovoril marki, — kaj nisi moj oboževani angel? Ali nisi ti vsa radost mojega življenja, ponos in čast moje hiše? Vsak dan, vsako uro v dnevu zahvaljujem boga za dobroto, ki naju je ustvaril za naju in naju končno združil, ko naju je svet hotel ločiti.

Preden nadaljujemo svojo povest, se ozrimo še enkrat v preteklost.

Povedali smo, kako so marki d'Herouillova, njegova sestra, vojvodinja Randanska in Pavlina, ki se je sama smatrala za vdovo po baronu Lascarsu in so jo imeli

za to tudi vsi drugi, odpotovali iz Achena.

Tankred je tedaj odkril svoji sestri vso svojo vročo ljubezen do Pavline, a pripomnil je obenem: — Ne pozabljam nikdar, kaj sem in kakega pokolenja sem... Trpel bom, umrem, če je treba, toda nikdar ne bo soproga onega lopova in sleparja markiza d'Herouillova!

Ko je rekel Tankred to, je pač govoril v dobri veri. Mislil je, da bo mogel, četudi ne mirno, pa vendar vdano z vsem samozatajevanjem živeti poleg Pavline, ki je postala svobodna, mislil je, da jo bo mogel ljubiti, ne da bi jej odkril svojo ljubezen.

Spoznati pa je moral le prekmalu, da je ta namera presegala človeške moči. Mlada gospa je odkrila Tankredu in njegovi sestri svoje življenske dogodjaje. Povedala jima je vse svoje boli, povedala je, kako lopovski jej je Lascars nastavljal past in kako je padla vanjo.

Pavlina ni nikdar govorila o svoji globoki ljubezni, ki se je polastila vsega njenega bitja od tiste strašne noči, v kateri je prvič videla Tankreda; vendar pa je ta ljubezen gorela v njej s plamenom, ki si krči pot preko vseh zaprek, in je odsevala iz onega njenega molka, iz vsega njenega vedenja, dejanja in nehanja.

Marki je čutil, da ga ljubi, ali celo obožuje, in ljubezenska strast je le še rastla in rasla v njem.

Rodil se je Lascarsov otrok. Bil je deček.

Vojvodinja Randanska je hotela biti kumica ubogi siroti. Marki pa ni imel poguma, da bi prisostvoval krstu. Odpeljal se je v Pariz. Porod tega otroka se mu je zdel nova zapreka, poleg vseh onih drugih, ki so ga že ločile od nje. Tankred, ki se mu je slučaj pokazal tako naklonjen, da mu je podal vse, kar bi moglo osrečiti moškega, Tankred, ta visoki gospod, tako nežno in bogat, tako lep, duševno tako odličen človek, je v resnici najnesrečnejši človek na svetu.

Ljubezenska strast je vedno le rastla vkljub vsemu njegovemu odporu in čutil je, kako mu od dne do dne peša moralna moč. Priznati si je končno moral, da bo kmalu moral prelomiti svojo besedo in svojo prisego. Ko je uvidel, da tako ne more več dalje, je iskal, kakor vojak, ki ga zapišča bojna sreča, rešitve v begu. Prišel si je, da noče videti Pavline nič več, izprosil si je od svojega ministra neomejen dopust ter odšel na daljše potovanje. Toda komaj je bil kakih dvajset milj daleč, je že ukazal postilionom, naj obrnejo. Ves besen in obupan se je vrnil v Pariz. Čutil je, da pač njegovo telo beži v daljo, da pa ostaja njegova duša pri baronici Lascarsovi in da mu je nemogoče živeti brez nje.

Vzlic temu pa se je boril tudi še dalje, dasiravno zaman. Zdelo se je, kakor bi bila neka neznana bolezen, bolela njegovo naravo. Lica so mu upadla, oči so mu

či so mu okroževali oči in v njegovi krvi gorela mrzlica mu je užigala v očeh mrkel ogenj. Z eno besedo: Tankred je vzlic svoji mladosti kazal žalostno sliko človeka, ki se hitro bliža grobu.

Vojvodinja pa ni mogla ostati neopažena ta izprememba, ki jo je prav tako zelo prestrašila, kakor tudi zabojele. Vzroka jej ni bilo težko uganiti, vendar pa ni hotela pretrgati molka in izpregovoriti, in to tem manj, ker je Tankred sam trdovratno molčal napram njej.

Pavlina bi bila brezdvomno prav tako, kakor Tankred, preživela vso bol, vso skrb in vso muko te neutežljive strasti, ko bi jej ne bila veselje in skrb materinske ljubezni prodaja vsaj kolikorotoliko razvedrila. Gotovo je ljubila Tankreda tako vroče, kakor se le more ljubiti; vendar pa je ljubilo nežno bitje, ki mu je dala življenje, izpolnjevalo velik del njene duše, in če je tako motrila spečega svojega sinčka, je čutila prav dobro, da ni več sama na svetu in da postaje zanjo odslej še druge skrbi in ne samo one, ki jih jej je zadajala ljubezen. Materinska ljubezen jo je potolažila za vse, celo tudi ob smrti dobre gospe Andouinove, ki je mirno izdihnila, pritisniti še enkrat na srce svojo gojenko.

Pavlina je preživljala svoje življenje deloma v palači vojvodinje Randanske v Parizu, ali pa na gradu Randanske. Ivan ni mogla več živeti brez svoje prijateljice in se je odločno upirala vsaki tudi najkrajši ločitvi.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO 5 (LASTNO POSLOPJE).

KUPEJE IN PRODAJA:
vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke itd.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih.
SAFE - DEPOSITS. **PROMESE.**
Brzjavi: JADRANSKA.

VLOGE NA KNJIŽICE
4%
od dneva vloge do dneva vzlaga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
OBREŠTOVANJE VLOG
na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

FILIJALKE:
DUBROVNIK
KOTOR
LJUBLJANA
METKOVIČ
OPATJIA
SPLIT
SIBENIK
ZADAR
AKREDITIVNI ČEKI IN NA KAZNICE NA VSA TU- IN INOZEMSKA TRŽIŠČA.
Živahna zveza z AMERIKO.
REMBOURSNI KREDITI
PRODAJA SREČK
RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje.
Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno
STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI
Krediti proti dokumentom ukrcanja.
BORZNA NAROČILA. **INKASO.**
Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

ESKOMPT MENIO.

URADNE URE: 9-12¹/₂, 2¹/₂-5.

POZOR! Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjejeviško pivo (brez glavobola). - Zmerne cene.

Piazza della Caserma).

RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštne hranilnični račun 16.004.

Pesojila dajo

na knjižbo, po 5¹/₂%,
na menice, po 6%,
na zastave in
na amortizacije za daljšo dobo po dogovoru.
ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, če tudi ni od in jih obrestuje po
4 1/4 %

Vodje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Odstaja domače nabiralnike (hranilne posojilce)

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Trst, piazza Caserma šte. 2, I. (v lasti palači - vhod po glavnih stopnjah).

Ima varnostne celice (safe deposits) za shrambo vrednostnih listov, dokumentov in raznih drugih vrednost., poplačane varne proti vplomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.
URADNE URE: od 9 do 12 desotidno in od 3 do 5 popoldne
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Nikdar - do letos!

Vred nakupa velikanske partije (2000) možkih in otroških oblek, za morem prodati obleke po nabavnih cenah.

Moderne moške obleke od K 14 naprej:
" otroške " " " 8 "
" oblečice " " " 3 "
otroke od 3-10 let " " 3 "
Velikanski izbor blaga za obleke po meri.
(Zadnji uzeri od K 32 naprej.)
Velik izbor delavskih oblek, hlač, spodnjih srajc in drugega perila.
Vse po najzmernejših cenah

Alla città di Trieste

Trst, ulica G. Carducci št. 40.

GOSTILNA MAX

Trst, via Petronio št. 2, (pri novem trgu).
Toči se istrsko vino po 72 v., na dom po 64 v., od 5 litrov naprej po dogovoru; opolo po 96 vinar., domače črno po K 1.04 in belo vino, dober kraški teran po K 1.20; vipavsko vino in Dreherjevo pivo. Točijo se tudi vsakovrstni likerji in žganje ter kava. Kuhinja vedno pripravljena z gorkimi in mrzlimi jedili. - Postrežba solidna.

3 pari čevljev Kr. 10

Vsakemu čitatelju tega lista pošljemo tri pare moških ali ženskih črnih ali ružičastih čevljev z močno pritrditvijo podplati za **Kron 10**. Onemu, ki naroči 6 parov pošljemo 1 par zastoj. - Pošiljate po povzetju **HENRIK WEISZ**, Tovarna čevljev Nagyszalló Com. Bors (na Ogrskem).

Mehanična kleparska delavnica za kovinske izdelke

Gusto Pilotti in Gius.

ustanovljena leta 1842. TEL. 15-35

Riva Pescatori šte. 14

Specialiteta: ladjske svetilke. Po

stoda in skitlje in bele in kamno-

bavne pločvine.

Žlebovi, cevi in zidne obloge

iz vsake snovi v kosih po 2 m (brez zvezev)

Velika zaloga obuv

za moške, ženske in otroke

čevljarnica Mikoli

TRST

ul. G. Caprin 16, vog. ul. della Guardia 22.

Prevzema naročila po meri in popravila.

LASTNA DELAVNICA

KARL GOMISEL

stara trgovina jestvin

Rojan, ulica Montorsino št. 16

Prodaja po najnižjih cenah vsakovrstne

jestvine, kolonijalije in druge pridelke.

Ima vedno najboljšje prekajeno meso.

TVRDKA FRANCESCO BEDNAR

TRST - ustanovljena l. 1878 - TRST

je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev

biciklov in pridevkov z mehanično delav-

nicno vred iz ulice Ponterosso šte. 4

v ulico Campanile šte. 19

Ivan Krže

Trst, Piazza S. Giovanni 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih posod

35 m od leta v ple enin, škafo-

brez, čebrov in klad, sodčkov, lopat, rešet, sit in

vsakovrstnih kosov, jehasev in metel ter mnogo

drugih v to stroko

spadajočih predmetov.

Priporočila

svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste budi

od porcelana, zemlje emaila, kositarja ali cinka,

nadalje pasamantirje, kletke itd. Za gostilničarje

pipe, kroglje, sesalje in steklene posode za vi

Trgovina jestvin in delikates

MARCEL LAZAR

Trst - ulica Belvedere št. 57. - Trst.

Prodaja vedno sveže testenine iz Ilirske

Bistrice ter iz drugih zunanjih tovarn. -

Vino in likerji v steklenicah. - Postrežba

na dom. Razpošilja se pakete od 5 kg na-

prej: Kave, olja in dr.

Pekarna in slaščičarna

Onorato Furlani

Trst, ulica della Guardia 24

Podružnica Vojaški trg (Piazza della

Caserna) šte. 4.

Kruh večkrat na dan svež, različne moke,

vse vrste biskotov ter prodaja raznih vin

: : in likerjev v steklenicah : :

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11-1 pop.

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti

Dreherjeve pivovarne).

Zobni ambulatorij

Via G. Rossini 2, vogal ul. Poste

Moderna zobna delavnica. - Umetni

zobje po K 4.-. - Zobje na vijak,

zlate krone, mostna dela. - Plombir-

anje z materijalom prve vrste po

kron 2.-. Izdiranje zobov brez bole-

čin po K 2. Jamstvo za vsako delo.

Urniki: 9-1 in 3-12. - Ob ne-

deljah in praznikih od 9 do 12.

Elizabetina družba za

parne mline (Elizabetina Družba)

Največje mlinsko podjetje v

avstro-ogrski monarhiji. Pro-

dukcijska zmoglost: 22 mil.

kg na leto, 55 vagonov na dan

OOO

GLAVNO ZASTOPSTVO:

Ferdinand Fürst, Trst

ulica Miramar šte. 21.

OOO

Žito in otrobi na debelo.

